

Záróvizsga tesztbank

dietetikus szakirány hallgatói számára

(teljes idejű, részidős képzésben részt vevő)

Gyakorlati diétetika

Egyszeres választás

A cukorbeteg számára milyen formában kell előírni a napi engedélyezett szénhidrát mennyiséget?

A beteg napi 3 db zsemlet fogyaszthat

A beteg cukron kívül mindent fogyaszthat

Az engedélyezett szénhidrát mennyiségét grammokban kell megadni

A beteg a tejcukron kívül mindent fogyaszthat

A napi szénhidrátfogyasztásba nem szükséges beszámítani, ha a szokásos mennyiségben eszik:

Zsemle

Sárgarépa

Retek

Burgonya

A szójának melyik összetevője lehet hasznos a szervezet számára?

Tripszin inhibitor tartalma

Fitát tartalma

Arabinogalaktóz tartalma

Fehérje tartalma, mely nem lehet allergizáló hatású

Az alábbiak közül melyik ajánlható az energiaszegény étrendbe?

Rántott pulykamell

Almás pulykamell

Paprikás csirke

Hentes tokány

Hányszor étkezzenek naponta az életmódterápiával kezelt cukorbeteg?

A betegek naponta 3-szor étkezzenek

Táplálékot csak akkor vegyenek magukhoz, ha éhesek

A cukorbeteg részére a napi 5-6-szori étkezés javasolt

A kliensek annyiszor ehetnek, ahányszor akarnak

Hasznos-e a vízdékony élelmi rostokban gazdag étrend fogyasztása magas koleszterin szintű kliens számára?

Nem befolyásolja a koleszterin szintet, ezért nem is kell rá figyelmet fordítani

Nem, mert egyetlen hatása, hogy akadályozza a Ca, a Mg, a Zn és a Fe felszívódását

Igen, mert megkötve az epesavakat a vékonybélben, megakadályozza a koleszterin enterohepatikus körforgását

Igen, mert csökkenti a glikémiás indexet

Mely nyersanyag 100 g-jának a legmagasabb a diétás rost tartalma az alábbiak közül?

Búzakorpa

Búzacsíra

Zöldborsó

Főzőtök

Mely nyersanyag 100 g-jának a legmagasabb a koleszterintartalma az alábbiak közül?

Csirkemáj

Sertészsír

Tejszín

Tejföl

Melyik a helyes napi szénhidrátelosztás a kizárólag életmód terápiával kezelt 2.típusú diabetes mellitus beteg számára?

Reggeli: 35g CH, tízórai: 15g CH, ebéd: 50g CH, uzsonna: 15g CH, vacsora: 35g CH

Reggeli: 50g CH, tízórai: 5g CH, ebéd: 30g CH, uzsonna: 20g CH, vacsora: 20g CH

Reggeli: 30g CH, tízórai: 15g CH, ebéd: 50g CH, uzsonna: 15g CH, vacsora: 45g CH

Reggeli: 25g CH, tízórai: 20g CH, ebéd: 45g CH, uzsonna: 15g CH, vacsora: 50g CH

Melyik adatnak NEM kell szerepelni a Szubjektív tápláltsági állapot felmérés (SZTF) kérdőívén?

Emésztőrendszeri tünetek

Erőnlét változásai

Összegző értékelés (jól táplált, enyhén alultáplált, súlyosan alultáplált)

Vércukorszint és változásai

Melyik adatnak NEM kell szerepelni a Szubjektív tápláltsági állapot felmérés (SZTF) kérdőívén?

Testsúly és változásai

Vérnyomás és változásai

Táplálékfelvétel és változásai

Fizikális vizsgálat (subcutan zsírszövet értékelése, izomtömeg értékelése, ödéma, vagy ascites jelenléte)

Melyik ételsor az, amelyik NEM 25 gramm (beszámítandó) szénhidrátot tartalmaz?

2 dl tej, 3 dkg bakonyi barna kenyér, delma light, zöldpaprika

100 g fejes saláta, 60 g kukorica, snidling, almaecet, olíva olaj

150 g alma, 3 db abonett, ásványvíz

Tea mesterséges édesítővel, 5 dkg bakonyi barna kenyér, gépsonka, paradicsom

Melyik felsorolásban szerepelnek az egyes élelmiszerek, nyersanyagok Na-tartalmuk szerinti növekvő sorrendben:

Ömlesztett sajt, barna kenyér, sárgarépa, téliszalámi

Sárgarépa, téliszalámi, ömlesztett sajt, barna kenyér **sárgarépa, barna kenyér, Ömlesztett sajt, téliszalámi**
Sárgarépa, ömlesztett sajt, barna kenyér, téliszalámi

Melyik felsorolásban szerepelnek az élelmiszerek, nyersanyagok a rosttartalmuk szerinti csökkenő sorrendben?

Búzakorpa, zabkorpa, zabpehely
Zabpehely, barna kenyér, zabkorpa
Kukoricaliszt, búzaliszt, zabpehely
Fehérkenyér, graham kenyér, burgonyás kenyér

Melyik sorban szerepelnek a káliumot bőségesen (>300mg/100 g) tartalmazó nyersanyagok?

Mazsola, banán, burgonya
Alma, őszibarack, zöldpaprika
Tej, tejföl, kefir
Tojás, tejszín, aludttej

Melyik sorban vannak az egyes cukrok vércukoremelő hatásuk szerinti csökkenő sorrendben?

Glukóz, fruktóz, szacharóz, laktóz
Glukóz, szacharóz, laktóz, fruktóz
Szacharóz, glukóz, fruktóz, laktóz
Fruktóz, szacharóz, glukóz, laktóz

Mi a hypertonia diétájának jellemzője?

A testtömeg normalizálása, a konyhasóbevitel csökkentése, az étrend megfelelő Ca-, K-, Mg-tartalmának és megváltozott zsírsav arányának biztosítása
A konyhasóbevitel növelése, az étrend káliumgazdagságának és a megfelelő P/S arány biztosítása
A konyhasó- és energiabevitel csökkentése, Zn-gazdagság
A konyhasó- és energiabevitel csökkentése, Fe-gazdagság

Mi a transz-zsírsavak vérzsírokra gyakorolt hatása?

Emelik a koleszterinszintet
Csökkentik a koleszterinszintet
Emelik a hdl-szintet
Nincs rá hatásuk

Mi ajánlható a gastro-oesophagialis reflux (GOR) esetén?

Zsíros ételek fogyasztása
Erősen fűszeres ételek fogyasztása
Fokhagyma, vöröshagyma fogyasztása
Rágózás

Mi alapján ítéljük meg a diabetes diétájában a nyersanyagokat?

Csak szénhidráttartalmuk alapján
Szénhidrát- és zsírtartalmuk alapján
Csak a szénhidrát minősége alapján

Csak a zsírtartalmuk minősége alapján

Mi NEM növeli a triglicerid szintet az alábbiak közül?

Szilvapálinka

Fruktózzal édesített sárgabarack lekvár

Alma

Kacsaszíros kenyér

Miért ajánlaná krónikus hasnyálmirigy gyulladásban szenvedő betegének az MCT zsírok fogyasztását?

Mert csökkenti a koleszterinszintet

Mert lipáz enzim hiányában is képes felszívódni

Mert esszenciális zsírsavakat is tartalmaznak

Mert telített zsírsavakat tartalmaznak

Milyen gyakran kell étkeznie a napi 1-2-szer bázisinzulint, és 3-szor extragyors analóg inzulint kapó, intenzív inzulin terápián lévő cukorbetegnek?

5-6x

2x

3x

1x

Milyen tápanyag felszívódását gátolják a gyulladással járó bélbetegségekben alkalmazott Sulfasalazin származékok?

Folsav felszívódást

Ca felszívódást

C-vitamin felszívódást

D-vitamin felszívódást

Milyen tápanyag hasznosulását rontják a gyulladással járó bélbetegségekben alkalmazott kortikoszteroid származékok?

Folsav hasznosulását

Ca hasznosulását

C-vitamin hasznosulását

D-vitamin hasznosulását

Mire nem tér ki a krónikus veseelégtelen vagy dializált betegek esetén használt SZTF ?

Táplálékfelvétel és változásai

Erőnlét változásai

Testsúly és változásai

Allergiát okozó ételek, élelmiszerek

Mit nevezünk inverz anorexiának?

Az orthorexia nervosa másik neve

A bulimia nervosa másik elnevezése

Az izomdiszmorfia másik elnevezése

A drunkorexia más néven

Válassza ki a rostgazdag étrendbe ajánlható nyersanyagot!

Eper

Fényezett rizs

Tejföl (20%-os)

Csirkemell

Válassza ki a rostszegény étrendbe ajánlható nyersanyagot!

Eper

Fényezett rizs

Graham kenyér

Fejes káposzta

Válassza ki azt a sort, amely csak EPA-ban gazdag halféléket tartalmaz:

Ponty, keszeg

Viza, harcsa

Makréla, hering

Amur, busa

Többszörös választás

A felsoroltak közül válassza ki a dietetikus feladatait táplálkozási zavarok esetén!

Antropometriai mérések elvégzése és értékelése

Biokémiai paraméterek ismerete (K, Na, Mg, stb.)

Oktatás

Hidratáció/dehidratáció nyomonkövetése

A kardioprotektív diéta jellemzői közé tartoznak:

Konyhasó bevitel csökkentése (5 g/nap alá)

Növényi szterinekben gazdag élelmiszerek fogyasztása

Zöldség-gyümölcs fogyasztás növelése

Az olajos magvak kihagyása az étrendből

Kompenzált májcirrosis esetén szükség van-e fehérjegazdag étrendre?

Igen, mert a metionin a fehérjeszintézis elindítója, és a kolinnal együtt véd a májzsírosodástól

Igen, ezen belül fontos a kéntartalmú aminosavak biztosítása

Igen, de ezt elsősorban nem húsból fedezzük, hanem tej-, tejtermékekből, túróból, tojásból

Minden májbetegség esetén szükség van emelt mennyiségű fehérjebevitelre

Krónikus veseelégtelenség esetén a fehérje-energia malnutrició diagnosztizálásához szükség van:

Biokémiai paraméterekre (pl. alacsony albumin és koleszterin szint)

Alacsony testtömegre, súlyvesztés tényére

Testzsír és izomtömeg növekedés tényére

Alacsony fehérje- és energia bevitel meglétére

Mely zsiradékok nem tartalmaznak koleszterint?

Szójaolaj
Olívaolaj
Tökmagolaj
Kacsaszír

Melyek a Na-szegény étrend indikációs területei?

Csak diétával kezelt hypertonia
Dekompenzált májcirrhosis (ascites)
Myocardialis infarctus
Varicositas

Melyek a Na-szegény étrendben javasolható ízesítő eljárások?

Fűszernövényekkel történő ízesítés
Citrommal való savanyítás
Ízáthangolás a savanykás-édeskés íz irányába
Zöldségekkel tűzdelés

Melyek a táplálkozási adatfelvételi módszerek?

FFQ
24-órás food recall
Táplálkozási napló (food record)
Bőrredő vastagság meghatározás

Melyek az antropometriai vizsgáló módszerek?

FFQ
Haskőrfogat mérés
Táplálkozási napló (food record)
Bőrredő vastagság meghatározás

Mik a myocardialis infarktuson átesett beteg otthoni étrendjének jellemzői?

A testtömegnek megfelelő energia beállítása
A zsiradék mennyiségének és minőségének helyes megválasztása
A K- és Mg-dús nyersanyagok beépítése az étrendbe
Napi 3500 mg Na fogyasztása

Mik illeszthetők az alábbiak közül a kardioprotektív étrendbe?

Graham kenyér
Barna rizs
Korpovit keksz
Sajtos kifli

Mik tartoznak a mediterrán étrend (diéta) jellemzői közé?

Alacsony zsírtartalmú tej és sajtok preferálása
Olívaolaj fogyasztása
A vörös hús fogyasztás korlátozása
Finomított gabonatermékek fogyasztása

Milyen tanácsokkal látná el a huzamosabb ideig lázas beteget?

Ásványi anyagokban gazdag folyadék fogyasztása

Kerülje a nehezen emészthető, zsíros ételeket

Dúsítsa ételleit a megfelelő energia- és tápanyagbevitel végett

Az energiaveszteség miatt naponta 7-8-szori étkezés szükséges

Milyen tanácsokkal látná el a köszvényes beteget?

Zsírsegény élelmi anyagok, élelmiszerek fogyasztása

Sózott, füstölt élelmiszerek fogyasztása

A nagy purintartalmú húsok kerülése

Tej és tejtermékek fogyasztása nem javasolt

Milyen zsiradékot javasolhatunk az érelmeszesedésben szenvedők ételleinek elkészítéséhez?

Libazsír

Tökmagolaj

Sertészsír

Szójaolaj

Válassza ki a 20 g/100 g-nál kisebb zsírtartalmú élelmiszereket!

Gesztenye

Túró

Párizsi

Habtejszín

Válassza ki a 20 g/100 g-nál nagyobb zsírtartalmú élelmiszereket!

Gépsonka

Trappista sajt

Joghurt

Dió

Válassza ki a magas vérnyomásban szenvedő betegek részére javasolható élelmiszereket és folyadékokat!

Frissen préselt almalé

Savanyúkáposzta lé

Joghurtos céklasaláta

Téliszalámis szendvics

Válassza ki a zsírsegény diétában használható sűrítési eljárásokat tartalmazó sorokat!

Száraz rántás, egyszerű habarás

Montírozás, diétás rántás

Kefires habarás, burgonyával sűrítés

Legírozás, hintés

Válassza ki a zsírsegény étrendben alkalmazható lazító anyagokat:

Zsemle

Rizs

Tojásfehérje

Tejszín

Válassza ki az acut pancreatitis lehetséges táplálkozási okait!

Rendszeres alkoholfogyasztás

Rendszeres csokoládéfogyasztás

Túlzott mértékű zsír- és fehérjefogyasztás

Túlzott mértékű szénhidrátfogyasztás

Válassza ki az alábbiak közül az anorexia nervosa diétás kezelésének irányelveit!

Megfelelő folyadékbevitel, az elektrolit háztartás rendezése

Fokozatosan építjük fel a beteg tápláltsági állapotához igazodó energia- és tápanyagbevitelt

A kezelés elejétől a helyes tápanyagarányokat vesszük figyelembe

A diétás kezelésben fő hangsúly helyeződik a dúsításra

Válassza ki az alábbiak közül az anorexia nervosára jellemzőket!

A betegség jellemzően 13-18 éves korban manifesztálódik

Testképzavara miatt szigorúan korlátozza a felvett energiát

A beteg tápláltsági állapota normális

Minden ételt elfogad, semmilyen ételtől nem undorodik

Válassza ki az alábbiakból a biogén-aminokat tartalmazókat!

Friss sajtok

Vörösbor

Füstölt húsok

Savanyú káposzta

Válassza ki az alábbiakból a biogén-aminokat tartalmazókat!

Aszalt gyümölcsök

Túlérelt sajtok

Leveles zöldségek

Füstölt húsok

Válassza ki az alábbiakból a PKU diétájában tilos élelmiszereket!

Húsok

Halak

Tojás

Méz

Válassza ki az egészséges fogazat kialakulásához szükséges tápanyagokat!

D-vitamin

Fluorid

Kalcium

Szelén

Válassza ki az igaz állításokat!

A Mg-gazdag étrend legalább 350 mg/nap Mg-bevitelt jelent

A K-gazdag étrend napi 3500 mg kálium-bevitelt jelent

Az antioxidáns tápanyagok (tokoferol, aszkorbinsav, karotinoidok, szelén, cink) szabadgyök képződést csökkentő hatásúak
A csökkentett Na-tartalmú só a NaCl mellett KCl-ot is tartalmaz

Válassza ki mi jellemző a polimer tápszerekre (speciális gyógyászati célra szánt élelmiszerekre)!

Nagy molekulájú szénhidrátokat, zsírokat, és fehérjéket tartalmaznak
Önálló táplálásra nem alkalmasak
Akkor javasolhatók, ha a beteg emésztése és a felszívódás normális
Előbontott tápanyagokat tartalmaznak

Válassza ki, mi jellemzi az elementáris/szemielementáris táplálásra szolgáló, speciális gyógyászati célra szánt élelmiszereket (tápszereket)!

Tápanyagokat kis molekulákra lebontva („előemésztve”) tartalmazzák.
Használatuk akkor indokolt, ha a táplálék emésztése és/vagy a tápanyagok felszívódása súlyosan károsodott
Önálló táplálásra alkalmasak
Önálló táplálásra nem alkalmasak

Zsírsegregény étrendben javasolt élelmi anyagok és élelmiszerek:

Zala felvágott
Olasz felvágott
Sertés karaj
Sertés oldalas

Igaz/hamis

Igaz-e az állítás?

A 2-es típusú diabetesben a túlsúly kialakulásával egyidőben kialakul a romló glükóztolerancia, ami a testtömeg visszaállításakor sem normalizálódik. (hamis)

Igaz-e az állítás?

A „Canderel” aceszulfám-K alapú cukorpótló. (hamis)

Igaz-e az állítás?

A „Glukonon” Sorbit tartalmú cukorpótló. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A „kérdve kifejtés” az előadás egyik ritkán alkalmazott módja. (hamis)

Igaz-e az állítás?

A durumbúzából készült száraztészta szénhidrát tartalma kisebb a hagyományos száraztésztaénál. (hamis)

Igaz-e az állítás?

A glikémiás terhelés kiszámításának módja Glikémiás index / Szénhidrát mennyiség (g). (hamis)

Igaz-e az állítás?

A glükóz Glikémiás Indexe 100 (igaz)

Igaz-e az állítás?

A kókuszszír telítetlen zsírsavakban gazdag. (hamis)

Igaz-e az állítás?

A napraforgóolaj linolsavat tartalmaz. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A szakmai előadás tartásakor az előadás módja szabatos, világos, legyen, és lehetőleg ne tartalmazzon kliséket. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A szervezet inzulinérzékenysége napszakos ingadozást mutat: legnagyobb reggel és késő délután, legkisebb délben és éjjel. (hamis)

Igaz-e az állítás?

A táplálkozási anamnézis elkészítése nem a dietetikus feladata, orvos vagy nővér is végezheti. (hamis)

Igaz-e az állítás?

Az „Édeske” szacharin és ciklamát alapú intenzív édesítőszer. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Az infarctuson átesett beteg diétája: energiagazdag, ízekben gazdag, folyadékban, pépes, rost- és koleszterinszegény. (hamis)

Igaz-e az állítás?

Az inzulinnal kezelt cukorbetegeknél azért kell diétázni, mert az inzulinkezelés hatásfokát nem alkalmazkodóan nem alakítja a táplálékból felszívódó szénhidrátok által okozott vércukor-emelkedéshez. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Az obstipációban alkalmazott diéta rostos, amelyhez megfelelő, legalább 2 l/nap folyadékbevitel ajánlatos. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A két dialízis kezelés közötti súlynövekedés haladja meg a 4-4,5 kg-ot, vagy a száraz súly 8-10%-át (hamis)

Igaz-e az állítás?

A Stop só program üzenete, hogy vásárlásnál mindig nézzük meg a címkét, és válasszuk az alacsonyabb sótartalmú terméket! (igaz)

Igaz-e az állítás?

A makréla ómega-3 zsírsavat tartalmaz. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Ha a transz-zsírsavak napi mennyisége az étrendben <1 E%, akkor nem jelentenek számottevő kockázatot (igaz)

Igaz-e az állítás?

A DASH diétának nagy szerepe van a hypertonia megelőzésében és kezelésében. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Az alultápláltság jelentős probléma a krónikus veseelégtelenség 4-5 stádiumában (igaz)

Igaz-e az állítás?

Az orthorexiában szenvedő páciensek betegesen, kényszeresen sokat foglalkoznak az egészséges táplálkozással. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A bulimiában szenvedő beteg mindig alultáplált. (hamis)

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

A diabetes mellitus csak szénhidrát-anyagcserezavar,
mert a postprandiális vércukoremelkedés magasabb és tartósabb, mint az egészséges egyéneknél.

Hamis-igaz -Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

A durumtészta glikémiás indexe alacsonyabb a hagyományos száraztésztánál, mert a durumliszt szénhidrátartalma alacsonyabb a búzaliszt szénhidrátartalmánál.
Igaz- Hamis -Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

A főleg amilózt tartalmazó durumlisztből készült tészták glikémiás indexe alacsony, mert az amilóz egyenes szénláncát az amiláz enzim lassabban bontja glukózzra.

Igaz- Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

A kemoterápia mellékhatásai lehetnek az émelygés, hányás, ezért mellőzendők a forró, fűszeres, illatozó ételek.

Igaz- Igaz -Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

A parajban, rebarbarában lévő oxálsav a kalciummal oldhatatlan komplexet képez, ezért csökkenti annak felszívódását.

Igaz- Igaz -Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

A szárazhüvelyesekben, búzakorpában lévő fitinsav a kalciummal oldhatatlan komplexet képez, ezért elősegíti annak felszívódását.

Igaz- Hamis - Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

Az epe kiválasztására, az epehólyag összehúzódására hatást gyakorolnak az illóolajok, ezért a magas zsiradék tartalmú nyersanyagokat ki kell hagyni az epebeteg étrendjéből.

Igaz- Igaz - Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

Az epe kiválasztására, az epehólyag összehúzódására hatást gyakorolnak az illóolajok, ezért a magas illóolaj tartalmú nyersanyagokat ki kell hagyni az epebeteg étrendjéből.

Igaz- Igaz -Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

Cukorbeteg inkább fogyasszon zsemlet, mint teljes kiőrlésű lisztből készült kenyeret, mert a teljes kiőrlésű lisztből készült kenyérben kb. 50 g szénhidrát van 100 grammonként, míg egy zsemle szénhidrátartalma csak 30 g.

Hamis – Igaz -Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

A daganatos betegségek kialakulásában nem játszik szerepet a zöldségek-gyümölcsök elégtelen fogyasztása,

mert a vitamin szupplementáció ugyanolyan hatásos lehet.
Hamis – Hamis - Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

Diabetese étrendben előnyösen alkalmazhatók a teljes kiőrlésű lisztből készült kenyerek,

mert ezek szénhidrátartalma kisebb, mint a fehér kenyéré.
Igaz- Hamis -Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

Magas serum-trigliceridszint esetén szigorú alkoholtilalom van, mert az alkoholból képes a szervezet trigliceridet képezni

Igaz – Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

Nátriumbevitelünk 2/3-a feldolgozott élelmiszerekből származik, ezért az otthoni ételkészítésnél nem törekszünk a konyhasó korlátozására
Igaz – Hamis - Nincs összefüggés

Élelmezési menedzsment

Egyszeres választás

A betegek napi élelmezési létszámának változtatására milyen bizonylatok szolgálnak?

Ostályos ételrendelő lap

Pót- és lerendelő lap

Létszámjelentő lap

A Készletnyilvántartó lapon hogyan tartjuk nyilván a nyersanyagokat?

Csak értékben

Csak mennyiségben

Értékben és mennyiségben

A cukrászkonyha tésztakészítő helyisége hogyan és milyen szempontok alapján tagolódik?

Lágy és kevert tészták előállítása szerint különböző géptermekekre

Kelt és kevert tésztakészítő üzemszre a szükséges hőmérséklet alapján

Hideg és meleg üzemszre a termékek előállításához szükséges hőmérséklet alapján

A folyamatos mosogatógépek edényszárító szakaszából kiáramló levegőt:

A légcsatornán keresztül - a legrövidebb úton- közvetlen a szabadba engedjük

Közvetlenül a konyha levegőjébe engedjük

Mielőtt a légcsatornába juttatnánk, egy ellenáramú hőcserélőn vezetve a hőtartalmának egy részét a bojlerbe áramló víz előmelegítésére hasznosítjuk

A szabadba juttatás előtt megszűrjük

A pénzügyintézetet keresztül való fizetési módok közül átutalás esetén ki a fizetés kezdeményezője?

A vásárló

A szállító

A vásárló és a szállító is lehet

Melyek az áru átvételének szempontjai?

Mennyiség, minőség, érték

Mennyiség, eltarthatóság, érték

Minőség, eltarthatóság, gazdasági szempontok

Mi a szerepe az információs folyamatoknak az élelmezési rendszer működésében?

Az élelmezési üzem termelésének programját biztosítják

Informálják a dolgozókat a napi eseményekről

Információt nyújtanak a vezetőknek

Hol tárolják az elmosott tányérokat egyéni tálcás tálalás esetén?

Zárt szekrényben

Melegítőpultban

Edénytároló diszpenzerekben

Hogyan kell kialakítani a mosogatót kézi mosogatásnál?

Minden esetben hárommedencés mosogató beépítése szükséges

Helyszűke esetén kétmedencés mosogató is elfogadható

Hárommedencés mosogató az előírás, illetve kétmedencés mosogató beállítása is engedélyezett abban az esetben, ha a felhasznált mosogatószer a zsiroidó és a fertőtlenítő komponenst együtt tartalmazza

Melyik a helyes ételminta-eltevési mód?

Az ételmintát jól zárható, csiszolt dugós üvegedényben kell elhelyezni, 72 óráig

hűtőszekrényben kell tárolni a dugót szalaggal kell ellátni

Valamennyi ételféleségből min. 100 g mennyiségben meghatározott tárolóedénybe, feliratozva kell eltenni a tálalás végén 72 órára hűtőszekrénybe

Valamennyi ételféleségből 100 g mennyiségben meghatározott tárolóedénybe, feliratozva kell eltenni a tálalás elején 48 órára hűtőszekrénybe

Mi a bizonylatok szerepe?

A termelési program leírása

A gazdálkodással kapcsolatos információk hordozói

Az élelmezéssel kapcsolatban való feljegyzések

Mi a feltétele a hidegkonyhai termékek szállításának?

Teherautó álljon rendelkezésre

Zárt gépkocsi álljon rendelkezésre

Hűtött térrel rendelkező gépkocsi álljon rendelkezésre

Mi a kettős könyvvitel lényege?

Értékben és mennyiségben külön való nyilvántartása

Egymással összefüggő elszámolás eszközökről és forrásokról

Analitikus és szintetikus könyvelés együttes alkalmazása

Mi a tápszerkonyha?

A mesterséges tápláláshoz szükséges tápszerek összeállítására szolgáló konyha

Csecsemők ellátására szolgáló tápszerek és egyéb ételek elkészítésére szolgáló befejező-tálalókonyha

A központi konyhán csecsemők részére készített ételek adagolására szolgáló tálalókonyha

Milyen előírás vonatkozik a zöldség-előkészítőben dolgozók ruházatára?

Tiszta fehér legyen

Sötétkék munkaköpeny legyen

Az egyéb munkahelyen dolgozók ruházatának színétől eltérő legyen

Mit nevezünk bizonylati elvnek?

Minden gazdasági műveletről okmányt, bizonylatot kell kiállítani és könyvelni csak ennek alapján szabad

A bizonylat formája, tartalma, kiállításának rendje az alapul szolgáló gazdasági művelettől eltérő lehet

A bizonylatokat meghatározott ideig meg kell őrizni

Mit takar a "gazdasági műveletek" fogalma?

Az intézmény gazdasági eredményt hozó tevékenységét

A bizonylatolást

Minden olyan eseményt, amelynek hatására az intézmény vagyonában értékben kifejezhető változás következik be

Mit takar az önköltség fogalma?

Nyersanyagköltség

Nyersanyagköltség + rezsiköltség

Rezsiköltség + járulékos költség

Melyik nem lehet a közétkeztetés modelljének külső tényezője?

Közgazdasági hatás

Törvények

Politika

Munkaerő összetétel

Mi jellemző a közétkeztetésre?

Spontán alakult ki

A fogyasztók objektív igényének kielégítése a szubjektívek figyelmen kívül hagyásával

Naponta változó, de korlátozott ételkínálat

Szabad értékesítési árképzés

Többszörös választás

Melyek a beszerzési terv készítését meghatározó tényezők?

- Az áru fajtája**
- Raktározási lehetőségek**
- Az adott időszakra vonatkozó étlap**
- Az áru eltarthatósága**

Melyek a csoportos ételszállító ládával szemben támasztott követelmények?

- Mérete igazodjon a Gastronorm edényrendszerhez**
- Fűthető legyen
- Hermetikusan záródó legyen**
- Egyénileg kitálatl étel szállítására alkalmas legyen

A gyorsfagyasztással való tartósítás esetén:

- A hőelvonással az életben lévő mikroorganizmusok szaporodását meggátoljuk**
- A környezetből származó baktériumok számára a megtelepedést lehetetlenné tesszük**
- A készítményekben olyan jégképződés jön létre, amely a sejtek falait nem roncsolja, így a sejtnedvek nem szivárognak ki**
- Az alacsony (40 °C) hőmérsékleten a baktériumok elpusztulnak

Mely helyiségekhez kapcsolódjon funkcionálisan közvetlenül a húselőkészítő?

- Hűhűtőhöz**
- Melegkonyhához**
- Tejkonyhához
- Hidegkonyhához**

A kórházélelmezésben milyen feladatot lát el a hidegkonyha?

- Reggeli és hideg vacsorák készítése és csomagolása**
- Kórházi büfé ellátása hidegkonyhai készítményekkel**
- Különböző rendezvények ellátása vállalkozásban**
- Az alkalmazottak rendeléseinek kielégítése**

Mi jellemző a költségvetési szervekre?

- Jogi személyek**
- A társadalmi közös szükségletek kielégítését szolgálják**
- Állami feladatokat alaptevékenységként látnak el**
- A feladat ellátásához szükséges eszközöket a költségvetési szerv alapítója bocsátja rendelkezésre**

A közétkeztetésben az étkeztetés típusát figyelembe véve a napi energia és tápanyagszükséglet hány %-a biztosítandó?

- Reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna adása esetén 75%**
- Óvodákban 65%**
- Csak ebéd adása esetén 35%**
- Tízórai, ebéd, uzsonna adása esetén 75%

Melyek a tevékenységi folyamat fő elemei az élelmezés irányításában:

Étlaptervezés

Utalványozás

Árrendelés

Értékesítés

Az élelmezés hatékonyságának mérésére milyen leterheltségi mutatókat használunk?

1 fő élelmezési dolgozóra jutó élelmezési napok száma

1 fő élelmezési dolgozóra jutó termelési költség

1 élelmezési napra jutó dolgozók száma

1 fő ételkészítésben részt vevő konyhai dolgozóra jutó napi átlagos ételadagszám

Milyen részrendszerekből épül fel az élelmezés rendszere?

Irányítási

Ellátási

Elszámolási

Anyaggazdálkodási

Melyek az élelmezés rendszerének folyamatai?

Anyagi

Tevékenységi

Információs

Technológiai

Mik találhatóak az élelmezési szabályzat függelékében?

Az élelmezés szervezeti sémája

Az élelmezéssel kapcsolatos hatályos jogszabályok

Az élelmezéssel kapcsolatos bizonylati album

A munkaköri leírások

Mely tevékenységi elemek alkotják az ellátási részrendszert?

Nyersanyagbeszerzés

Tárolás

Pénzügyi lebonyolítás

Ételkészítés

Hol végezhető tojás előkészítése?

Önálló tojáselőkészítőben

A mosogatóban

A zöldségelőkészítő elkülönített részében

Melegkonyhában

Melyek azok a tevékenységi folyamatok, amelyekhez az étlap, mint elsődleges információ szükséges?

Napi létszámjelentés és ételigénylés

Anyagkiszabás-készítés

Árrendelés

Leltározás

Melyek azok az információk, amelyek a számítógépes rendszer folyamatában rögzített adatként szerepelnek (további felhasználásra kerülnek)?

Osztályos ételrendelés

Összesített létszámadatok

Főzőlap

Raktári kiadási utalvány adatai

Mi a feladata a tejkonyhának az ételmezési üzemben?

Reggeli italok készítése

A melegkonyha tehermentesítése

Tápszerkészítés

Tejes ételek, például sodók készítése

Mi biztosítja az ételek melegen tartását egyéni tálcsás tálalás esetén?

Hőakkumulátoros alátét

Tányérfedő

A tányérok előmelegítése

Fűtött szállítókocsi

Milyen bázisadatok biztosítják a számítógépes információs rendszer működését?

Élelmiszer adatbázis

Önköltség adatbázis

Ételadatbázis

Létszámadatbázis

Igaz/hamis

Igaz-e az állítás?

A mennyiségi átvétel szakaszai a birtokba vétel és a részletes átvétel. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A munkavállaló és a munkáltató a munkaviszonyt kizárólag írásbeli munkaszerződéssel hozhatja létre.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A napi anyagkiszabást csak ételmezésvezető készítheti.(hamis)

Igaz-e az állítás?

A raktári fejlapon mennyiségi és érték szerinti a nyilvántartás. (hamis)

Igaz-e az állítás?

A zöldség-előkészítő miatt a közcsatorna előtt homokfogót kell alkalmazni.(igaz)

Igaz-e az állítás?

Anyagi folyamat alatt a nyersanyag útját értjük(hamis)

Igaz-e az állítás?

Anyagi folyamat alatt az intézet vagyonában bekövetkezett változás folyamatát értjük (igaz)

Igaz-e az állítás?

Az egyéni tálcás tálaláshoz kapcsolódó ételszállító kocsik fűtöttek.(igaz)

Igaz-e az állítás?

Az ételmezés a gyógyításban betöltött szerepe miatt szervezetenként az intézet diétás főorvosához tartozik. (hamis)

Igaz-e az állítás?

Az ételmezés a kórházban a gazdasági, műszaki ellátás szervezetéhez tartozik.(igaz)

Igaz-e az állítás?

Az étkezési jegy szigorú számadású nyomtatvány.(igaz)

Igaz-e az állítás?

Az étlap a kórházételmezésben az ételmezési üzem tárgyidőszaki munkaterve.(igaz)

Igaz-e az állítás?

KÁLÓ-nak nevezzük az élelmiszerek és élelmi anyagok megengedett természetes mennyiségi csökkenését(igaz)

Igaz-e az állítás?

Leltár alatt értjük az olyan kimutatást, amely az eszközök valóságban meglévő állományának mennyiségét meghatározott napra vonatkoztatva tartalmazza (igaz)

Igaz-e az állítás?

Termelési jegyzéket kell készíteni a tárgynap végén minden elkészült termékből.(hamis)

Relációanalízis

Elemezze az állításokat!

A billenthető sütőserpenyőt csak bő zsírban sütésre szoktuk alkalmazni, mivel kíméli az olajat és öntisztító.

Hamis-hamis- Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A burgonyakoptató-gépet törpefeszültségen kell működtetni, mert a földesárú-előkészítő helyiség általában alagsorban van és nedves a padozata, így érintésvédelmi szempontból nagyon veszélyes.

Hamis – Igaz – Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A cukrászüzem centralizálása célszerű, mert a cukrásztermékek készítése és értékesítése időben és térben elválasztható, készítésük során folyamatos termelés biztosítható, a termékek jól szállíthatók.

Igaz - Igaz - Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

A hidegkonyha centralizálása célszerű, mert a hidegkonyhai készítmények termelése és értékesítése időben és térben elválasztható, készítésük során folyamatos termelés biztosítható és a termékek jól szállíthatók

Igaz - Igaz - Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

A hidegkonyhát a központi konyhaüzemhez célszerű kapcsolni, mert a hidegkonyha leggazdaságosabban akkor működtethető, ha félkész és késztermékek felhasználásával csak befejező műveleteket végez.

Igaz - Igaz - Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

A kombinált gőzpároló energiatakarékos készülék, mert az előre beállított maghőmérséklet elérése után a készülék automatikusan kikapcsol.

Igaz - Igaz - Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

A közalkalmazotti jogviszonnyal összefüggő kérdéseket törvény, törvényerejű rendelet, kormányrendelet és miniszteri rendelet szabályozza azért, mert a Munka Törvénykönyve előírásai nem vonatkoznak a közalkalmazottakra.

Hamis – Hamis – Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A nagykonyhai fritőzökben az olaj "öntisztulása" biztosított, mert a fűtőtest alatti réteg nyugalomban van.

Igaz - Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

Egyéni tálcás tálalás esetén központi fogyasztói edény mosogatót alakítanak ki, mert így gazdaságosan működtethetők a folyamatos üzemű mosogatógépek.

Igaz - Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

Az éves költségvetést tárgyév elején készítik, mert nem befolyásolja a gazdálkodást.

Hamis – Hamis- Nincs összefüggés

Klinikai dietetika és orvostudomány

Egyszeres választás

A betegnél alacsony a Fe szint, de normális a Ferritin. Mi a baja?

vashiányos anaemia

krónikus betegség okozta anaemia

haemolytikus anaemia

Melyik a diabetes mellitus késői szövődménye?

nephropathia

retinopathia

mindkettő

Melyik a hypoglykaemia tünete?

verejtékezés

kézremegés

egyik sem

mindkettő

Melyik a mellékvesekéreg elégtelenség (Addison kór) első jellemző tünete?

élénk viselkedés

fokozott bőrpigmentáció

fogyás

hasi fájdalom

Melyik a szekunder hypertonia oka?

renovascularis betegség

Cushing-kór

mindkettő

Melyik állítás nem igaz a reflux betegség kezelésére?

A beteg kezelésének része a testúly normalizálódása és a zsírszegény diéta

A beteg kezelésének része az esti étkezés mérséklése.

A beteg kezelésének része, hogy felsőteste alacsonyabban helyezkedjen az ágyban mint az alsó.

Melyik éhomi vércukorérték felel meg diabetes mellitusnak?

≤ 7 mmol/l

≥ 7 mmol/l

< 6 mmol/l

Melyik kardiovaszkuláris kockázati tényező?

hypertonia

diabetes mellitus

hyperlipidaemia

mindegyik

Melyik szervet támad meg leggyakrabban a szisztémás lupus erythematosus az alábbi három közül?

vese

máj

csontrendszer

Melyik típusú rekeszsérv esetén szükséges a műtét?

nyitott oesophagogastricus átmenet

paraoesophagealis hernia

csuszamlásos axiális hernia

Melyik tünet nem a balkamra elégtelenség jele?

pangás a tüdők felett

telt nyaki vénák

orthopnoe (ülve kevésbé fullad)

Mi a jellemző érték krónikus uraemia esetén?

emelkedett Ca és csökkent P

csökkent Ca és emelkedett P

Ca és P egyaránt csökkent

Mi a legbiztosabb laboratóriumi jele a myocardialis infartusnak?

az SGOT, SGPT szint emelkedése

az LDH szint emelkedése

a Troponin szint emelkedése

Mi a legveszélyesebb szívritmuszavar?

a kamrai extrasystole-k

a pitvar-kamra ingerület átvezetési zavara

a kamrafibrilláció

a pitvarfibrilláció

Mi a NYHA III. stádium?

panasz-tünet nyugalomban is

tünetek enyhe terhelés esetén is

tünetek kifejezett terhelés esetén

Mi az AIDS beteg kezelésének a célja?

A kóros antitest termelés gátlása

a T helper és szuppresszor nyiroksejtek számának növelése

a vírus replikáció (osztódás) gátlása

Mi határozza meg leginkább a pajzsmirigy funkcionális állapotát?

a TSH szint

az FT4 szint

az FT3 szint

Mi jelentkezik előbb?

pollenallergia, majd felsőléguti hurutok

táplálékallergia, majd pollenallergia

pollenallergia, majd táplálékallergia

asthma bronchiale majd pollenallergia

Mi jellemző az irritábilis bél szindrómában?

a lassú fogyás

éjszaka soha nincs hasmenés

a panaszok nemrég kezdődtek

Miért alacsony az aktív D-vitamin szintje idült veseelégtelenségben?

a májban nem termelődik 25OH-D vitamin

a vesében nem termelődik 1,25-dihidrocholecalciferol

csökken a bőrben a 23OH-D vitamin termelése

az alacsony parathormonszint miatt nem tud termelődni D-vitamin

Többszörös választás

A hipertonia kezelésében első választású gyógyszercsoportok:

a thiazid diuretikum

az alfa-adrenerg antagonisták Minipress

az ACE-gátlók

a kalcium antagonisták

A köszvényes roham jellemzői:

akut kezdet, típusosan éjszaka

típusosan 1 ízület gyulladását érinti hyperuricaemia kíséri

gyors javulás NSAID és kolchicin kezelésre

krónikus esetben sincs urát lerakódás az ízületekben

A krónikus obstruktív légzőszervi betegség (COPD) kezelésében alkalmazott gyógyszeres kezelések:

acetylcystein köptetőnek

szteroid orrspray
bétablokkoló pl. Betaloc vagy Propranolol
bisoprolol mint szelektív bétablokkoló
oralis szteroid hormon kezelés

Az acut pancreatitis kezelése:

szomjazik koplal, majd lehetőség szerint korai enterális táplálás javasolt
gyomorszondán keresztül táplálható
gyomortartalom folyamatos leszívása szondán keresztül (súlyos esetben, hányás/ileus esetén)
fájdalomcsillapítás –ha kell- morfiummal
fájdalomcsillapítás Dolargánnal

Az anyagcsere csontbetegségek laboratóriumi diagnosztikája:

primaer hyperparathyreosis: kalcium magas, foszfor alacsony parathormon magas
primaer hyperparathyreosis: kalcium alacsony, foszfor magas, parathormon magas
oszteoporózis: kalcium alacsony, foszfor magas, parathormon, alacsony
oszteoporózis: ezek a fenti paraméterek normálisak
oszteomalacia: D-vitamin szint alacsony, Kalcium alacsony, Parathormon magas

Diabetes mellitus tünetei

polydypsia
polyuria
fogyás
polyphagia
hajhullás

Emphysema pulmonum esetén nem gyakoribb:

a tuberculózis
a jobbszívfél elégtelenség
a májnagyobbodás
az oszteoporózis
hyperlipidaemia

Hogyan változik a koleszterin különböző betegségekben?

csökkent pajzsmirigyműködés esetén emelkedett
nefrózis szindrómában nő
krónikus uraemiás állapotban csökkent
rosszindulatú betegségekben nő
szteroid kezelés csökkenti

Mely módszerek alkalmazhatóak a Helicobacter pylori diagnózisához?

UBT-kilégzési teszt
tenyésztés
szövetteni vizsgálat
szserológia

Melyek a metabolikus szindróma részei a definíció szerint?

hypertonia

emelkedett haskörfogat
emelkedett májenzimek
magas triglicerid szint
magas HDL koleszterin-szint

Melyek a specifikus tüdőtünetek?

száraz köhögés
fogyás
köhögés köpettel
tartós lázas állapot
mellkasi fájdalom

Melyek orális antidiabetikumok?

alfa glikozidáz gátló (Glucobay)
metformin
szulfonilurea
sumetrolim

Melyik a három leggyakoribb rákos megbetegedés a férfiaknál?

tüdő bronchus
gége
colorektális
prostata
gyomor

Melyik a két legveszélyesebb szívritmuszavar?

supraventriculáris sinus tachycardia
kamrai tachycardia
pitvari extrasystole-k
pitvarfibrilláció
kamrafibrilláció

Melyik az a négy kritérium amelynek együttes jelenléte igazolja a szisztémás lupus erythematosus jelenlétét (American College of Rheumatology)?

pillangó-erythema
antinuklearis antitest (ANA)
fényérzékenység
fogyás
veseérintettség (proteinuria >0.5gr vagy cyllinderek a vizeletben)

Melyik három pulmonológiai betegségben halnak meg az emberek leghamarabb?

tbc
bronchus karcinoma
akut tüdőgyulladás
krónikus tüdőgyulladás
krónikus obstruktív légzőszervi betegség

Mi utal a krónikus pancreatitis jelenlére?

diabetesz

alacsony amiláz, lipáz

a hasnyálmirigy meszesedése

hasmenéshajlam

szekretin-cholecystokinin stimuláció pozitív, nő a lipáz, amiláz

Milyen hormonok termelődnek az agyalapi mirigyben?

cortisol

thyreoidea stimuláló hormon (TSH)

növekedési hormon

prolactin csak nőknél

tesztoszteron csak férfiaknál

Milyen vizsgálatok szükségesek pajzsmirigy dysfunctio gyanúja esetén?

TSH szint mérése

a szabad thyroxin (FT4) és szabad trijódthyronin (FT3) mérése elegendő

pajzsmirigy izotóp vizsgálat rutinszerűen

nyaki ultrahang vizsgálat rutinszerűen

a pajzsmirigy cytológiai vizsgálata rutinszerűen

Rákszűrésre nem alkalmas:

a mell önvizsgálat

a PSA mérése

a gyomortükrözés

a Weber vizsgálat

koponya CT

Igaz/hamis

Igaz-e az állítás?

A diabetes mellitusban nem jellemző a nyelési zavar, a gasztroparesis vagy a bél motilitásának csökkenése, ezek inkább irritábilis bél szindrómában fordulnak elő.(hamis)

Igaz-e az állítás?

A diabeteses nefropátia esetén a makroalbuminuria más előrehaladott veseelégtelenséget jelez.(hamis)

Igaz-e az állítás?

Az epehólyagrák ritka megbetegedés, de tünetmentessége miatt általában már inoperabilis stádiumban fedezik fel. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Mélyvénás thrombosis esetén ágynyugalom szükséges, de csak az időseknél indokolt a heparin kezelés, mert a fiataloknál a thrombus hamar feloldódik.(hamis)

Igaz-e az állítás?

Minden első angina pectoris sürgősségi ellátást igényel, mert myocardialis infarctus lehet belőle. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Nem ajánlott a jódozott konyhasó használata a család számára, ha valamelyik családtagnak csökkent pajzsmirigyműködése van, mert akár 20-30 µg jódbevitel már önmagában gátolhatja a pajzsmirigy működését.(hamis)

Igaz-e az állítás?

A HDL-koleszterin, a védő koleszterin az intracellularis koleszterin homeostasis meghatározó tényezője.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A colitis ulcerosa véres-nyákos hasmenéssel járó bélbetegség.(igaz)

Igaz-e az állítás?

Az AIDS kezelésének jelenlegi célja nem a betegség meggyógyítása, hanem csak a vírus replikáció gyorsaságának a gátlása. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Vashiányos vérszegénység megjelenése felnőtt korban gyomor-bélrendszeri vérzés gyanúját veti fel.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A Chron betegség jellemző szövődményei a fistula, az abscessus és a stenosis kialakulása.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A diverticulosis kialakulása az életkor előrehaladásával egyre nő, kialakulásában a rostszegény étrendnek és mozgásszegény életmódnak kiemelkedő jelentősége van. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A hepatitis B fekális-orális úton terjedő májbetegség.(hamis)

Igaz-e az állítás?

A nem alkoholos zsírmáj elsősorban a fiatal nőket érintő megbetegedés.(hamis)

Igaz-e az állítás?

Sajnos, nincsenek olyan antitestek, amelyek jellemzőek lennének az 1-es típusú diabetes mellitusra és még a betegség megjelenése előtt jeleznék a betegség kialakulásának rizikóját.(hamis)

Relációanalízis

Elemezze az állításokat!

A colitis ulcerosa nem jár vérzésekkel,

de carcinoma rizikó.

Hamis- Igaz- Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A diabéteszes nephropatia legkorábbi laboratóriumi jele a kreatinin emelkedés, míg a microalbuminuria és a kreatinin clearance kóros emelkedése később jelentkezik

Hamis – Hamis -Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A ductus cystikus elzáródás lezárja az epehólyagot, és nem okoz sárgaságot, de járhat paralytikus ileussal.

Igaz- Igaz - Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A májcirrhosis leggyakoribb oka az alkoholizmus

de gyakran hepatitis A is okozza, főleg ha a beteg nem kapott megfelelő antibiotikus kezelést.

Igaz- Hamis - Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A menopauza legkorábbi laboratóriumi jele az ösztrogénszint csökkenése

de évek múltán az agyalapi mirigy FSH, LH termelése is csökken.

Hamis – Hamis - Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A női osteoporózis leggyakoribb oka az elhízás,

mert az elhízás okozta mozgáshiány csökkenti az aktív D-vitamin képzést.

Hamis – Hamis -Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

Cushing szindróma oka lehet az agyalapi mirigy csökkent működése, valamint tartós fogamzásgátló kezelés is.

Hamis – Hamis -Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

Előrehaladott krónikus uraemiában a kalcium alacsony, a foszfor magas,

mert az alacsony parathormon termelés miatt fokozott a vizelet kalcium ürítése.

Igaz – Hamis -Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

Haemolytikus anaemia esetén vérsziforrást kell keresni

mert ez az állapot normocytar anaemiával jár.

Hamis – Igaz -Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

Irritábilis colon szindrómáról akkor beszélhetünk, ha a beteg váltakozó hasmenésről és székrekedésről panaszodik,

és az utóbbi egy év alatt korábbi testsúlyának legalább 10%-át elvesztette.

Igaz – Hamis - Nincs összefüggés

Ételkészítési technológia és kolloidika

Egyszeres választás

Az egészséges táplálkozási ajánlás tükrében, mennyi a különböző tápanyagok napi energiaszázaléka?

fehérje 10%, zsír 35 %, szénhidrát 55 %

fehérje 20 %, zsír 20 %, szénhidrát 60 %

fehérje 12%, zsír 30 %, szénhidrát 58 %

fehérje 18 %, zsír 27 %, szénhidrát 55 %

Melyik a négy francia alapmártás?

Besamel, Szüptém, Nontua, Spanyol mártás

Hollandi, Valute, Spanyol, Barna mártás

Besamel, Valute, Zománc, Barna mártás

Besamel, Valute, Hollandi, Spanyol

Melyik állítás igaz a hőközlési műveletek közül a párolásra?

bő zsiradékban való sütés után kevés folyadékkal való felpuhítás

kevés forró zsiradékban sütés (pirítás) után kevés meleg folyadékkal felöntés után, fedő alatti főzés

kevés zsiradékban sütés után bő forró folyadékban főzés

Melyik állítás igaz a melanin festékanyagra?

Számos élelmiszerben a tárolás során különféle, nem enzimatisz változások következnek be, a szín sötétedését, barnulását okozzák.

A megtisztított zöldségfélék felületén a polifenoloxidáz enzim hatására, levegő jelenlétében keletkező sötét színű pigment.

Kémiailag ebbe a csoportba tartozik a Serratia marcescens által termelt prodigozin.

Melyik húsrészből készül a Csáky rostélyos?

lapos hátszín

fekete pecsenye

magas hátszín

stefánia

szegy eleje

Melyik levest ízesítjük tejföllel?

Paradicsom

Zöldborsó

Olasz zöldségleves

Gulyásleves

Karfiolleves

Mi a magyaros rántás alapanyag szükséglete?

zsiradék, vöröshagyma, liszt, fűszerpaprika

zsiradék, vöröshagyma, fokhagyma, liszt, fűszerpaprika

zsiradék, liszt, vöröshagyma, fokhagyma

zsiradék, liszt, petrezselyemzöld

zsiradék, liszt, vöröshagyma, fűszerpaprika, bors

Mi a sűrítés valódi, elsődleges célja?

Az ételre jellemző állomány kialakítása

Az étel emészthetőségének fokozása

Az étel ízesítése

Az alapanyag bevonása

Mi jellemző a krémlevesek táplálkozástani megítélésér?

Magas az energia, fehérje és rost tartalmuk

Alacsony a zsiradék, és fehérje tartalmuk, de sok a szénhidrát tartalmuk

Magas a zsiradék tartalmuk, energiagazdagok, egy adag kb. 200 ml

Átlagos tápértékkel rendelkeznek, egy adag 500 ml

Mi jellemző a vándorló halakra?

Tengerben él és tengerben szaporodik

Tengerben él, de édesvízben szaporodik

édesvízben él és szaporodik

édesvízben él és tengerben szaporodik

Többszörös választás

Melyik étel készül egyszerű gyúrt tésztából?

mákos metélt

képviselőfánk

túrós csusza

császármorzsa

ízes derelye

Melyik fehérhúsú szárnyas hús?

csirkemell

kacsaszárny

pulykamell

galamb

kakascomb

Melyik sűrítési műveletet alkalmazzuk önállóan?

petrezselymes fehér rántás

lisztbe forgatott vajkocka

habarás

legírozás

hintés

Melyik tészta tartozik a főtt-sütött tészta csoportjába

szilvágombóc

stíriai metélt

gránátos kocka

pozsonyi kocka

mákos metélt

Mi a célja a darabolási műveletnek?

Az ételre jellemző forma kialakítása.

Az adagolás megnehezítése.

A hőközlési idő lerövidítése.

Az emészthetőség fokozása.

A tápanyagkioldódás csökkentése.

Mi történik a mikrohullámú sütő alkalmazásakor?

Nem keletkezik oldódási veszteség.

Az élelmiszerek, ételek elnyelik és hővé alakítják át az elektromágneses hullámokat.

A nyersanyag belülről kifelé puhul meg illetve melegszik fel.

A nyersanyag felületén finom pörzsanyag keletkezik.

Mit kezdünk forrásban lévő folyadékban főzni?

kocsonya

száraztészta

füstölthús

virslis

Melyek a sertéscomb részei?

felsár, dió

hegyes fartó, rostélyos

rózsa, frikandó

pacsni, dekli

Miket kell kb. kétszeres mennyiségű vízben főzni?

fehér rizs,

barna rizs,

tarhonya

kuszkusz

búzadara

Melyik tojásétel nem adható közétkeztetésben?

kolbászos tojásrántotta

buggyantott tojás

kaszinó tojás

lágý tojás

fótt tojás

Egésznapos ellátás esetén, egy középiskolás kollégiumban melyik szabályt kell figyelembe venni az étlaptervezéskor?

A napi energia és tápanyagszükséglet 85%-t kell biztosítani minden nap.

A 3 főétkezés mindegyikének kell állati eredetű fehérjeforrást tartalmaznia.

Minden nap kell adni legalább egyszer teljes kiőrlésű gabonából készült terméket.

Minden nap kell adni fél liter tejet, vagy tejes italt.

Minden nap kell adni legalább egyszer nyers zöldséget vagy gyümölcsöt.

Mit kell feltüntetni egy közétkeztetési étlapon?

az étkezésenkénti energia és tápanyagértéket

az ételenkénti elkészítési időt

az étkezésenkénti allergéneket

az ételenkénti allergéneket

az étkezésenkénti költséghányadot

Melyik nem adható reggeli ételsorként egy bölcsödében?

citromos tea, vaj, briós, baracklekvár

100%-os almálé, petrezselymes túrókrém, vizes zsemle, paradicsom

narancslé, húspuding

kisvirágú fűzike tea, tejbedara, pirosbogyós gyümölcsökkel

kakaó, margarin, baromfipárizsi, fehér kenyér, zöldpaprika

Hol találkozhatunk a saláta ételcsoporttal egy ebéd ételsorában?

első fogás

második fogás első étele

második fogás második étele

második fogás harmadik étele

harmadik fogás

Melyik massa lehet a húspótlók alapja?

sűrűre főzött Besamell mártás

tejben áztatott, kicsavart zsemle

vízben áztatott kicsavar zsemle

vagdalt alapmassza

kevert tészta alapmassza

Igaz/hamis

Igaz-e az állítás?

Az ételsor egymás után elfogyasztott ételekből áll.(hamis)

Igaz-e az állítás?

A buggyantott tojás készítésének alapja a savas közeg és a magas hőfok (igaz)

Igaz-e az állítás?

A tejfölös habarás biztonságos elkészítéséhez hozzámelegítést (hőkiegyenlítést) kell végezni.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A fehérrántás kiforralásának ideje 30-35 perc(hamis)

Igaz-e az állítás?

A gőzben főzés nagyobb tápanyagvesztést okoz a vízben való főzésnél(hamis)

Relációanalízis

Elemezze az állításokat!

A színes főzelékek jelentős vitamin-, ásványi anyag és rosttartalommal rendelkeznek. ezért fontos alapanyagai a korszerű, egészséges táplálkozásnak.

Igaz- Igaz- Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A vagdalt bélszín I. osztályú marhahúsból készül, ezért készítéséhez hátszín szélét és sertéslapockát veszünk.

Hamis- Igaz- Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

Az állott tojásfehérjéből nehezebben lehet habot verni, mert a tojásfehérjébe kerülő tojásolaj gátolja a habképződést.

Igaz – Igaz- Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A Hortobágyi húsos palacsinta készítéséhez csirkepaprikásra van szükség, ezért lehet előétel is.

Igaz – Igaz- Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A szárazbab főzelék sűrítéséhez 1,2 kg lisztet használunk száz főre, mivel a szárazbab maga is tartalmaz elég sok keményítőt.

Igaz – Igaz - Van összefüggés.

Táplálkozástudomány

Egyszeres választás

A tiamin hiánya okozza

golyva
véralvadási zavarok
beriberi
pellagra

Melyik szervben alakul ki a D3-vitamin aktív formája, az 1,25-dihidroxi-kolekalciferol?

bőrben
vesében
májban
csontrendszerben

Válassza ki azt a mikrotápanyagot, amelynek szüksége a reproduktív korban lévő nők számára magasabb, mint a férfiaknak!

réz
kálium
vas
kalcium

A vasszorbódást segíti a vékonybélből
a teljes kiőrlésű gabonatermékek fogyasztása
a C-vitamin
a bőséges tej és tejtermék fogyasztás
a bőséges kávé és tea fogyasztás

Mely mikrotápanyag elégtelen bevitele esetén nő meg a terhességi hipertónia kockázata?

kalcium
vas
jód
folsav

Többszörös választás

K-vitamin

kisebb része a táplálékból származik
nagyobb részét a bélflóra baktériumai szintetizálják
fontos szerepet játszik a véralvadásban
fontos szerepe van a csontok mineralizációjában

A kalcium felszívódását segíti

D-vitamin
oxálsav
tejsav
fitinsav

Melyik vitamin túlzott (az ajánlott napi mennyiség többszörösének) bevitele növeli a vesekövek kialakulásának kockázatát?

A-vitamin
D-vitamin
B1-vitamin
C-vitamin

Melyik vitamin hiánya okoz megaloblasztos anémiát?

B12-vitamin
E-vitamin
B9-vitamin
C-vitamin

Mely vitaminok szerepe kulcsfontosságú az energiatermelésben?

B1-vitamin
B2-vitamin
B3-vitamin
B12-vitamin

Igaz/hamis

Igaz-e az állítás?

A glukoneogenesis a májban és izomban tárolt glikogén lebontása glükózzá.(hamis)

Igaz-e az állítás?

Alacsony káliumbevétel esetén nő a hipertónia és a sztrók kockázata.(igaz)

Igaz-e az állítás?

Egészséges felnőttekben a bevitt kalcium mennyiség kb. 80 %-a szívódik fel.(hamis)

Igaz-e az állítás?

A szelénfehérjék antioxidáns hatással bírnak.(igaz)

Igaz-e az állítás?

Rézhiány ritkán alakul ki, általában génmutáció következménye.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A túlzott fluorid bevitelnek nem ismert toxikus hatása.(hamis)

Igaz-e az állítás?

A vasraktárak telítettsége és a szérum ferritin szint között egyenes arányosság áll fenn.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A hem vas kb. 25%-a szívódik fel.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A nátrium fogyasztás csökkentése hozzájárul a normál vérnyomás fenntartásához.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A C-vitamin hozzájárul a normál kollagén képződéshez és ezen keresztül a normál csontozat fenntartásához.(igaz)

Relációanalízis

Elemezze az állításokat!

A glukagon termelődésének ingere a vér glükóz szintjének csökkenése, amely beindítja a májban tárolt glikogén lebontását és a glükóz vérbe juttatását.

Igaz- Igaz - Van összefüggés.

Elemezze az állításokat!

A szacharóz és a laktóz emésztésének helye a vékonybél, ezért ezen bélszakasz károsodása szénhidrát felszívódási zavarhoz és gasztrointesztinális diszkomfort érzéshez vezethet.

Igaz- Igaz - Van összefüggés.

Elemezze az állításokat!

Energiaegyensúly esetén a táplálékkal bevitt és a felhasznált energia azonos, és ekkor - egészséges szervezet esetén - tartósan normál testtömeg, vagy a testtömeg csak kismértékű ingadozása jellemző.

Igaz- Igaz - Van összefüggés.

Elemezze az állításokat!

Az epének köszönhetően nő a zsírok emésztésének és felszívódásának hatékonysága, mert az epében van emésztőenzim.

Igaz- Hamis - Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A máj által termelt hepcidin hatással van a vasháztartásra, mert fokozott expresszió esetén blokkolja az enterocitába felvett vas vérbe jutását és a makrofágokból történő recirkulációt.

Igaz- Igaz - Van összefüggés.

Élelmiszer- és biokémia

Egyszeres választás

A C vitaminra vonatkozó állítások közül melyik helyes ?

hőstabil

redukálószer

oxidálószer

három értékű hidroxikarbonsav

Az alábbi aminosavak közül melyik nem esszenciális?

metionin

treonin

cisztein

izoleucin

Az alábbi vegyületek besorolásából melyik helyes?

Az oxálsav monokarbonsav

Az acetilén alkin

A fenol alkil-hidroxilszármazék.

A foszforsav erős sav

Az etil-merkaptán egy diszulfid

Az alábbi zsírsavak közül melyik nem esszenciális?

alfa-linolénsav

gamma-linolénsav

linolsav

arachidonsav (gyerekeknél)

Az alábbiak közül melyik nem karbonsav származék?

Amid

Amin

Észter

Anhidrid

Válassza ki az engedélyezett adalékanyagokra vonatkozó helyes állítást!

A kéndioxid és a szulfitok antioxidánsok.

A kárminsav növényi eredetű színezék

A para-hidroxi-benzoésav-észterek antioxidánsok

A nátrium-benzoát ízfokozó.

Válassza ki az engedélyezett édesítőszerekre vonatkozó helyes állítást!

A ciklamát fenilalanint tartalmaz

A szorbit energiamentes

Az aszpartám hőstabil

A mannit cukoralkohol

Válassza ki az engedélyezett édesítőszerekre vonatkozó helyes állítást!

A xilit energiamentes

Az aceszulfámK fenilalanint tartalmaz.

A ciklamátnak jellegzetes fémes utóíze van.

A szorbit energiát tartalmaz.

[Többszörös választás](#)

Az alábbi cukrok közül a redukáló cukrok közé tartozik:

galaktóz
mannóz
szacharóz
laktóz
glükóz

Az alábbi monoszaharidok közül az aldózok közé tartozik:

glükóz
galaktóz
fruktóz
glicerinaldehid
ribóz

Válassza ki a helyesen besorolt zsírsavakat !

Az olajsav egyszeresen telítetlen
A linolsav kétszeresen telítetlen omega-3 sav
Az arachidonsav egyszeresen telítetlen
A vajsav rövid láncú zsírsav
Az EPA alfa-linolénsavból biokémiai úton szintetizálható

Válassza ki a mesterséges színezékeket!

Narancssárga S
p-hidroxi-toluol
tartrazin
betacianin
kapszantin

Válassza ki az alábbi diszacharid összetevők közül a helyeseket:

A szacharóz egy fruktózból és egy glükózból áll.
A laktóz egy galaktózból és egy glükózból áll.
A tejcukor egy glükózból és egy fruktózból áll.
A szacharóz egy glükózból és egy galaktózból áll.
A maltóz 2 glükózból áll.

Válassza ki az állati endogén toxinokat

szaxitoxin
brevetoxin
amigdalín
tetramin
muszkarin

Válassza ki az endogén növényi alkaloidákat

szolanin
kodein
hypoglycin
α-chaconine
betanin

Válassza ki az engedélyezett élelmiszer adalékanyagokra vonatkozó helyes állításokat!

A nátrium-benzoát tartósítószer

A lecitin emulgeátor

Az L-aszorbinsav antioxidáns

A savas csoportok növelik a mesterséges színezékek rákkeltő hatását

A szulfitos-ammóniás karamell imidazolszármazékot tartalmaz

Igaz/hamis

Igaz-e az állítás?

A béta-karotin antioxidáns hatása komplexképző tulajdonságán alapul (hamis)

Igaz-e az állítás?

A likopin a paradicsom jellegzetes színanyaga. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A palmitinsav telített monokarbonsav 16 C atommal.(igaz)

Igaz-e az állítás?

A redukáló cukrok aldehid csoportot tartalmaznak (igaz)

Igaz-e az állítás?

A ketózok nem lehetnek redukáló cukrok (hamis)

Igaz-e az állítás?

Az erukasav a ricinusolaj jellemző zsírsava (hamis)

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

A vas felszívódását a fitátok gátolják

mert a fitátok a fémekkel könnyen komplexeket képeznek

Igaz- Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

A C-vitamin redukáló hatású,

mert gyűrűs vegyület

Igaz- Igaz - Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

A transz-retinol az A-vitamin leghatékonyabb formája

mert ez egy vízoldható forma

Igaz – Hamis - Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

**Az alfa-tokoferol képes redukálószerként viselkedni,
mert aszkorbinsavval regenerálható.**

Igaz- Igaz - Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

A fruktóz redukáló cukorként is viselkedhet, mert képes a tautomerizációra.

Igaz- Igaz - Nincs összefüggés

Élelmiszerárúismeret

Egyszeres választás

A felsorolt gabonafélék közül melyikre jellemző a béta-glükán jelentős mértékű előfordulása?

kukorica

zab

rizs

köles

Jelölje a kakaóbab élénkítő hatású vegyületét!

Teobromin

Amigdalín

Piperin

Teofilin

Jelölje meg, hogy melyik étkezési zsiradék összetételére jellemző a rövid lánchosszúságú zsírsavak jelenléte?

Vaj

Napraforgóolaj

Olívaolaj

Sertézsír

Melyik a joghurt gyártására jellemző technológiai lépés?

Köpülés

A tej termofil tejsavbaktériumokkal való beoltása

Oltóenzimmel való beoltás

Sózás

Melyik az omega-3 típusú zsírsavak jó forrása?

Friss lédús gyümölcsök

Sütőipari termékek

Tengeri halak húsa

Fermentált tejkészítmények

Válassza ki a gabonafélék héj részére jellemző vitamint!

D-vitamin

C-vitamin
B1-vitamin
E-vitamin

Válassza ki a gabonafélék jellemző limitáló aminosavát!

Metionin
Lizin
Treonin
Fenilalanin

Válassza ki a tengeri halak húsának jellemző alkotóelemeit!

Rövid lánchosszúságú zsírsavak
Flatulencia faktorok
Vízben oldódó élelmirostok
Többszörösen telítetlen zsírsavak

Válassza ki az ásvány és gyógyvizek közül azt, amelyik székrekedés kezelésére alkalmazható!

Földes meszes vizek
Jódos vizek
Vas tartalmú vizek
Glaubersós, keserűsós vizek

Melyik vitamin fő forrása a tojássárgája?

D vitamin
E vitamin
C-vitamin
K vitamin

Többszörös választás

A tej összetételére jellemző, hogy

jelentős kalciumforrás
jellemző fehérjéje a kazein
zsírban oldódó vitaminok forrása
rövid szénláncú zsírsavak előfordulása jellemző a tejszírsírban

A zöldségfélék táplálkozásélettani jelentősége az, hogy

jelentős élelmirost források
a vasat jól felszívódó formában tartalmazzák
általában alacsony a zsírtartalmuk
fontos teljesértékű fehérjeforrások

Jelölje meg a gabonafélék csíra részére jellemző tápanyagokat!

C-vitamin
E-vitamin
Keményítő
Telítetlen zsírsavak

Jelölje, hogy melyik gabonaféléket fogyaszthatja lisztérzékeny beteg!

búza

köles

árpa

rizs

Válassza ki a húсок jellemző összetevőit!

Élelmi rost

Fe

C-vitamin

Mioglobin

Válassza ki a száraz héjas termésű gyümölcsök összetételének jellemzőit!

Lipidtartalmuk nagyobb, mint a friss lédús gyümölcsöké

Fehérjetartalmuk magasabb, mint a friss lédús gyümölcsöké

E-vitamin tartalmuk nagyobb, mint a friss lédús gyümölcsöké

Magvaik jelentős pektin források

Válassza ki a zöldségfélék antinutritív anyagait!

tripszinhibítor a szójában

C-vitamin a káposztafélékben

Fitinsav a szójában

Likopin a paradicsomban

Válassza ki a húskészítmények jellemző összetevőit!

B12 vitamin

nátrium-nitrit

vízoldható élelmi rostok

teljesértékű fehérjék

Jelölje meg, hogy a friss lédús gyümölcsökre melyik megállapítások igazak!

antioxidánsokban gazdagok

polifenolos vegyületeket tartalmaznak

sok zsírolható vitamin fordul elő bennük

jellemző élelmi rostjuk a gyümölcshúsban található inulin

Válassza ki, hogy melyik anyagok fordulnak elő a tojásfehérjében!

amigdalín

avidin

lecitin

lizozim

[Igaz/hamis](#)

Igaz-e az állítás?

A finomlisztek és a fogóslisztek elsősorban korpatartalmukban különböznek egymástól (hamis)

Igaz-e az állítás?

A fitinsav a hüvelyesekben és a gabonafélékben található antinutritív anyag, amely hőkezeléssel nem, csak fermentációval bontható le. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A friss lédús és a száraz héjas gyümölcsök csoportjának tápanyagösszetétele közt nincs jelentős különbség (hamis)

Igaz-e az állítás?

A kefir és joghurtkészítéshez használt mikroorganizmus kultúrák nem különböznek egymástól (hamis)

Igaz-e az állítás?

A tojás héját bevonó kutikularéteg feladata, hogy megakadályozza a baktériumok behatolását a tojásba. (igaz)

Relációanalízis

Elemezze az állításokat!

A kefir előállításához tejsavbaktériumokat és élesztőgombákat is használnak mert mindkét mikroorganizmus csoport termofil.
Igaz – Hamis - Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A növényi eredetű zsiradékok általában folyékony halmazállapotúak, mert sok bennük a telítetlen zsírsav.
Igaz- Igaz - Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

A siker jellegzetes tulajdonsága, hogy képes vizet felvenni és megkötni mert a keményítő melegítéskor csirizesedik.
Igaz- Igaz - Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

Hántoláskor növekszik a rizsszem B1-vitamin és ásványianyag tartalma, mert a finomliszt gazdagabb vitaminokban és ásványi anyagokban, mint a teljeskiőrlésű liszt
Hamis- Hamis -Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A húskészítményeknek nagyon magas a nátrium tartalma, mert jellemzően nátrium-nitrit és konyhasó hozzáadásával készülnek.
Igaz- Igaz -Van összefüggés

Csecsemő és gyermekkori betegségek dietetikája

Egyszeres választás

A gyermekkori elhízások háttérében milyen gyakran fordul elő endokrinológiai/genetikai betegség?

<5 %

5-7%

7-10%

10%>

Az AR tápszert mikor alkalmazzuk:

Ha nem elegendő az anyatej

Tehéntejfehérje allergia esetében

Tejcukorérzékenység esetében

Reflux esetén

Koraszülöttek esetében mennyi kalóriát alkalmazunk?

50-60 kcal/ttkg/nap

60-70 kcal/ttkg/nap

70-80 kcal/ttkg/nap

110-135 kcal/ttkg/nap

Egynapos újszülöttnél kb. mekkora a gyomorkapacitása?

Mint egy cseresznye

Mint egy dió

Mint egy sárgabarack

Mint egy tyúktojás

Mi a legjobb táplálék a csecsemő számára?

Anyatej

Tápszer

Anyatej+ tápszer

Tehéntej

Elégtelen anyatej mennyiség esetében 0-6 hónapos kór között mit alkalmazunk?

Anyatej kiegészítő tápszer

Tehéntejet

Anyatej pótló tápszer

Infúziót

Az anyatej összetevői közül egyetlen, helyettesítésére használt tápszer sem tartalmazza a következő alkotórészeket:

Vitaminokat és prebiotikumokat

Pre és probiotikumokat

Immun anyagokat

Fehérjék

Az egészséges csecsemők kizárólagos anyatejes táplálását fejlett országokban a WHO javasolja:

3 hónapos korig

1 éves korig

6 hónapos korig

A gyermek születési súlyától függően meghatározott életkorig

Az OKOSTÁNYÉR®:

Tápanyag-alapú ajánlás

Élelmiszer-alapú ajánlás

Hibrid ajánlás, élelmiszer és tápanyag-alapú is

Csak a 60 év feletti korosztálynak szól

Mi jellemző a hazai gyermekek tápláltsági állapotára?

3 év felett nő a túlsúlyosak és elhízottak aránya

10 év felett nő a túlsúlyosak és elhízottak aránya

15 év felett nő a túlsúlyosak és elhízottak aránya

A túlsúly és elhízás fordítottan arányos az életkorról

Milyen tápszer indokolt elsődlegesen, az allergia kialakulásra fokozott kockázatú „risk baby” táplálásához, ha nincs elég anyatej? (a GINI vizsgálat alapján)?

Normál tápszer

Dokumentáltan hypoallergén, parciálisan hidrolizált tápszer

Extenzíven hidrolizált tápszer

Aminosav alapú tápszer

Válassza ki, mely környezeti tényező nem hajlamosít későbbi allergiás betegségekre!

Császármetszéssel születés,

Szoptatás hiánya

Koraszülés

Allergizáló ételek 1 éves kor előtti, fokozatos bevezetése a csecsemő étrendjébe

Táplálékallergiák előfordulási gyakorisága gyermekkorban:

1 %

5 %

25 %

40 %

Melyik állítás helyes?

A szondatáplálás életveszélyes lehet daganatos gyermekekben

Az orális tápszerek rosszíúék és drágák

Parenterális táplálás kemoterápiával együtt nem adható

A malnutríció meghosszabbítja a kórházi tartózkodást, csökkenti a kemoterápia hatékonyságát és fokozza mellékhatásait

Milyen diéta javasolt CF-ben?

Zsírsegény

Laktózmentes

Gluténmentes

Zsírban és fehérjében gazdag, napi energiabevitel 120-150%-a

Ez a diéta segíthet tudományosan is alátámasztva, a terápiarezisztens epilepsziában:

Gluténmentes

Ketogén

Laktózmentes

Zsírsegény

Hogyan változott az elmúlt 30 évben a gyermekkori 1-es típusú diabétesz gyakorisága?

Kétszeresére nőtt

Nem változott jelentősen

Ötszörösére nőtt

20%-kal csökken

A kalcium-felszívódást csökkenti a táplálék:

Laktóz

Kazein

C-vitamin

Oxalát tartalma

A tejcukor intolerancia tünetei:

Nehézlégzés

Görcsös hasi fájdalom

Ekzema

Orrdugulás

Fruktóz-intolerancia esetén szabad fogyasztani:

Mézet

Gyümölcsöt

Csokoládét

Tejet

Többszörös választás

Melyik nem tartozik a jelölés köteles allergének közé hazánkban?

Diófélék

Sárgarépa

Kén-dioxid

Köles

Mely szervrendszerek érintettek CF-ben?

Tüdő
Máj
Hasnyálmirigy
Agy

Mi a dietetikus szerepe a CF gondozás során?

3 napos táplálkozási napló kiértékelése
Testsúlynövelő, étvágygerjesztő technikák ajánlása
CF Team megbeszéléseken részvétel
Fekvőbeteg-ellátás során CF-es étrend kialakítása

Milyen terápiában részesülnek CF betegek?

Hasnyálmirigy enzimpótló kezelés
Inhalatív terápia
Vitamin és sópótlás
Csontvelő transzplantáció

Kis-és igen kis súlyú koraszülöttek esetén nagyobb a rizikója az agyi keringészavar és így az agykárosodás kialakulásának, ha jelentkezik

Születés körüli hipoxia
Születés körüli időszakban jelentkező fertőzés
Intenzív ellátás igénye
Gyors szünetés

A koraszülött agyvérzett gyermekek esetében nagyobb eséllyel alakulhat ki

Vízfejűség
Kisfejűség
Agykamrai shunt szüksége a vízfejség kezelésére
Vírusos agyhártyagyulladás

A fenilketonuriával élő személy esetében a diétát betartása javasolt

Újszülött kortól
Felnőtt korban
Várandósan, hogy a magzat ne mutasson PKU-s tüneteket
Várandósan nem kell diéta, a magzatnak van megfelelő enzim működése

A serdülőkori T2DM-re jellemző

Kezelése elsősorban életmódterápián alapul
Rögtön merkformint kell kapnia a betegnek
Kevésbé jellemzőek rá a késői szövődmények, mint ha felnőttkorban manifesztálódott volna
Szinte minden esetben obesitással társul

Allergiák kialakulásának fokozott kockázatot jelenthet:

Császármetszéssel születés
Koraszülés
Kismama gyakori földimogyoró fogyasztása terhesség alatt.

A bélfőrárt kipurztító antibiotikus előkezelés csecsemőkorban

Új ételek bevezetésének szabályai közé tartozik:

Két új étel bevezetése között elég, ha 1 nap telik el.

Új alapanyag bevezetés után nem számít milyen gyakran kapja a baba az alapanyagot.

Kezdjük 1-2 kk mennyiséggel, majd fokozatosan emeljük a mennyiséget.

Átlagosan 8x (de akár 12–15 alkalom is lehet) kell próbálkozni egy új étel bevezetésével.

A prebiotikumok jellemzői:

A vékonybélben felszívódnak

Nem emészthető táplálék-összetevők

Nem fermentálódnak

A vastagbélben szelektíven stimulálják a kedvező hatású baktériumok növekedését

Az anyatej összetételét befolyásolja:

Az újszülött gestációs kora

Az újszülött születési súlya

Az anya táplálkozása

Az anya életkora

Vasfelszívódást gátló tényezők:

Fitát

Oxalát

Kávé, tea

Keményítő

Igaz/hamis

Igaz-e az állítás?

Allergének bevezetése 4 hónap – 1 éves kor között javasolt. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Allergéneket elkerülői anyai diéta várandósság és szoptatás alatt általánosan javasolt. (hamis)

Igaz-e az állítás?

Allergiák kialakulásának szempontjából fokozott kockázatot jelent a táplálkozási allergének késleltetett bevezetése a baba étrendjébe. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Allergiák kialakulásának szempontjából fokozott kockázatot jelent a császármetszés. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Allergének bevezetésének pontosan meghatározott sorrendje van. (hamis)

Igaz-e az állítás?

Ha elindul a hozzátáplálás, akkor a szoptatást mielőbb érdemes abbahagyni (hamis)

Igaz-e az állítás?

Nincs bizonyíték, hogy allergének – késői, egy éven túli – bevezetése megelőzi az allergiát. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Ha a baba gyakran felébred éjszaka az első hónapokban, akkor szakorvossal kell egyeztetni az allergének pontos bevezetéséről, addig elkezdni tilos! (hamis)

Igaz-e az állítás?

A csecsemő folyadékigénye: 120-180 ml/ttkg. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A hús a legjobb vasforrás: a haem-vas 40%-a, a nem haem-vas 5 %-a szívódik fel. (igaz)

Relációanalízis

Elemezze az állításokat!

A cukorbeteg gyermek minden étkezésének megfelelő mennyiségű szénhidrátokat kell tartalmaznia, hogy a folyamatos inzulinhatást gyakran ismétlődő szénhidrátbevitel ellensúlyozza.
Igaz-Igaz-Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

A fogszuvasodás a fogzománc és a dentin állományának lokális károsodása, mert kialakulását genetikus adottságok és környezeti faktorok (a táplálék minőség, összetétele, texturáltsága és a száj-higiénia) befolyásolják.
Igaz-Igaz-Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A táplálék konzisztenciája befolyásolja a fogak állapotát, mivel a rágás tisztítja a fogakat és fokozza a nyáleválasztást.
Igaz-Igaz-Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

Olyan élelmiszerek váltanak ki allergiás tüneteket, amelyeket korábban bárki gond nélkül fogyaszthatott, de ha a táplálékfehérje a tápcsatornában lebomlott peptidekre, akkor a szervezet már nem ismeri fel az idegen fehérje eredetét.
Igaz-Igaz-Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

Gyerekeknél csak a jelölésköteles allergének váltanak allergiás tüneteket ezért amiben ezek nem szerepelnek, azok biztonságosan fogyaszthatók
Hamis-Hamis-Nincs összefüggés

Pszichológia alapjai

Egyszeres választás

Az agresszió szociális tanuláselmélete kinek a nevéhez fűződik?

Sigmund Freud
Abraham Maslow
Albert Bandura
Erik Erikson

A sémák

a csoporthoz tartozást szimbolizálják.
emberek, tárgyak, helyzetek mentális reprezentációi.
növelik a kohézió erejét.
főként érzelmi tartalmakat közvetítenek.

Az alábbiak közül melyik krízis jellemzi Erik Erikson elmélete szerint a serdülőkort?

Identitás vagy szerepkonfúzió
Autonómia vagy kétely
Kezdeményezés vagy bűntudat
Intimitás vagy izoláció

Kinek a nevéhez fűződik a szükséglethierarchia?

Albert Bandura
Carl Rogers
Abraham Maslow
Erik Erikson

Mit vizsgál a Mary Ainsworth-féle „Idegen helyzet teszt”?

A gyermek kognitív képességeinek a fejlődését.
A gyermekek már születésükkor kiütöző temperamentum különbségeit.
A gyermekek nyelvi fejlődését.
Tizenkét- tizennyolc hónapos gyermekek elsődleges gondozóhoz való kötődését.

Többszörös választás

A megszerzett identitás jellemzője

Az egyén elkötelezte magát egy saját maga számára kidolgozott ideológiai álláspont mellett.
Az egyén átesett az identitáskrízisen, a kérdések feltevése és az önmeghatározás időszakán.
Az egyén elkötelezte magát egy foglalkozás mellett.
Az egyén még nem rendelkezik konzisztens énképpel.

Az alábbiak közül melyek tekinthetők az érzelmek összetevőinek?

Kognitív kiértékelés
Fiziológiai változások
Arckifejezés
Érzelmekre adott reakciók

Mely állítás / állítások tekinthető/tekinthetőek jellemzőnek a humanisztikus iskolára?

Az emberi választás, kreativitás és önmegvalósítás számít a legfontosabbnak.

A figyelem középpontjában az élményeket átélő személy áll.

Jeles képviselői: Carl Rogers és Abraham Maslow.

A személyiséget elsősorban a szexualitás és az agresszió biológiai hajtóerői, valamint az élet első öt évének élményei határozzák meg

Mely állítások igazak az érzelmeket kísérő arckifejezésekre?

Elősegítik az érzelmek kommunikálását.

Hozzájárulnak az érzelmek szubjektív élményéhez, éppúgy mint az arousal vagy a kiértékelés.

Az érzelmek egyik összetevői.

Noha a mimika veleszületetten tükrözi az érzelmeket, vannak tanult elemei is, amelyek kultúránként változhatnak.

Mi jellemzi a felettes ént (szuperego-t)?

Legalapvetőbb biológiai impulzusokat vagy hajtóerőket foglalja magába

A szülői jutalmazások és büntetések révén alakul ki.

Az örömeivel vezérli.

A társadalom értékeinek és erkölcsi normáinak belső, internalizált képviselője.

Igaz/hamis

Igaz-e az állítás?

A túláltalánosítás olyan kognitív torzítás, amelyben az egyén már egyetlen vagy néhány elszigetelt esemény alapján olyan általános szabályt vagy következtetést von le, amit valamennyi hasonló szituációra alkalmaz. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Az érzelmeket kísérő arckifejezések az érzelmek szubjektív átélését is befolyásolják. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A nemi identitás azt jelzi, hogy mennyire tartja magát valaki férfinak vagy nőnek. (igaz)

Igaz-e az állítás?

A szociális tanuláselmélet szerint az agresszív viselkedéses válaszok utánzás útján is elsajátíthatók és a pozitív megerősítés növeli előfordulásukat. (igaz)

Igaz-e az állítás?

Az agresszív viselkedés megjelenését nem befolyásolják a megerősítés különböző formái.(hamis)

Relációanalízis:

Elemesse az állításokat!

Az alapérzelmeket kísérő arckifejezéseket egyetemesnek tekinthetjük , mivel a még nagyon távoli kultúrákból származó emberek is ugyanúgy értelmezik a fényképen látott arcok érzelmeit.

Igaz – Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

A fejlődés tekintetében beszélhetünk kritikus vagy szenzitív periódusokról, mivel ezekben a kritikus vagy szenzitív periódusokban be kell következnie bizonyos eseményeknek ahhoz, hogy a fejlődés folyamata ne károsodjon.

Igaz – Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

Piaget szerint a gyermek a világ működésére vonatkozó sémákat alkot, ezért az új információt a már meglevő sémái segítségével kísérli meg megérteni.

Igaz – Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

A sztereotípiák önfenntartó jellegűek, mert a séma alapú feldolgozásból erednek és a sémákat nehezen változtatjuk meg.

Igaz – Igaz - Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

Thomas és Chess temperamentumvizsgálata alapján 4 csoportba sorolhatók a csecsemők mert ezek a következők: Könnyű temperamentumú, nehéz temperamentumú, lassan felmelegedő temperamentumú, Bizonytalan temperamentumú

Hamis - hamis – Nincs összefüggés

Táplálkozáspszichológia

Egyszeres választás

Melyik nem az anorexia tünete?

Kórosan alacsony testsúly

Testkép zavara

A gyarapodás megtagadása, attól való félelem

Menstruáció elmaradása

Az anorexia kialakulása szempontjából melyik a legrosszabb?

Idősebb lánytestvér

Fiatalabb lánytestvér

Idősebb fiútestvér

Fiatalabb fiútestvér

Freud szerint anorexiában melyik énrész túl erős?

Superego

Ego

ID

Mindegyik

Melyik nem rogersi terápiás alapelv?

Feltétel nélküli elfogadás

Szeretet

Empátia

Hitelesség

Seligman szerint a tehetetlenség...

Öröklött

Csak kisgyerekkorban létezik

Tanulható

Örökre fennmarad

Többszörös választás

Az alábbiak közül melyek a kiégés tünetei?

Elszigetelődés másoktól

Depresszió
Dühkitörések
Saját szükségletek háttérbe szorítása

Melyek a Maslow piramis legalsó szintjén lévő szükségletek?

Évés
Biztonság
Kreatív tevékenység
Alvás

Mi igaz a kognitív terápiás irányzatra?

A személy sémáival dolgozik
A gondolkodás torzításait próbálja felderíteni
A korai családi kapcsolatok fontosságát hirdeti
Sajnos evészavarok kezelésében nem túl hatékony

Mi a közös mindenképpen egy anorexiás és egy bulimiás kliens tüneteiben?

Testkép zavara
Kórosan alacsony testsúly
Purgálás
Átalognál magasabb szorongás és alvási problémák

Mi igaz az anorexia kezelésére?

A betegek szinte 100%-a elfogadja a kezelést
Mindig érdemes rendszerben gondolkodni és bevonni a családot segítségként
A betegek mindössze fele gyógyul meg teljesen
Felnőtkorban már nem érdemes megpróbálni

Igaz/hamis

Egy személy testképe vagy evészavar tünete nem állnak kapcsolatban a családtagok testképével vagy evészavar tüneteivel (HAMIS)

CBT (kognitív-viselkedésterápia) során a terapeuta konkrét tanácsokat, házi feladatot is ad a kliensnek(IGAZ)

Egyes ázsiai országokban, pl.: Japán, Dél-Korea, rohamosan gyarapodnak az evészavarok az elmúlt évtizedekben(IGAZ)

A férfiak testképe az elmúlt 20-30 évben aránylag változatlan(HAMIS)

A skandináv országokban magasabb az anorexia előfordulása (IGAZ)

Relációanalízis

Elemezze az állításokat!

**Az anorexia halálozási rátája a legmagasabb a pszichiátriai betegségek közül,
Az anorexia súlyos következményei közé tartoznak az emésztőszervi problémák és a kóros
alultápláltságból fakadó ájulás, kardiovaszkuláris problémák**

Igaz- Igaz - Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

**A bulimia egyik tünete a falásroham, amely főleg a nap második felében, akár késő este
szokott megtörténni**

A bulimiás kliensek nehezebben alszanak el, alvási latenciájuk magasabb

Igaz- Igaz - Van összefüggés

Elemezze az állításokat!

Az anorexia megérthető a nyugati kultúra történeteiből

Nincs feljegyzésünk anorexiás esetről a XX. század előttről

Igaz – Hamis - Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A gazdasági fejlődés nem befolyásolja az evészavarok előfordulását

A globalizáció nincs hatással az evészavarok előfordulására

Hamis – Hamis - Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

**A családterápia az egyik leghatékonyabb terápiás módszer evészavarok, pl. anorexia
kezelésére**

Az anorexia kiváltó és fenntartó tényezőit gyakran a családi rendszerben kell keresnünk

Igaz – Igaz- Van összefüggés

Prevenció és egészségnevelés

Egyszeres választás

Az egészségnevelés a pedagógia tudományának melyik ágába tartozik?

általános

speciális - egyéb

speciális - életkor szerinti

nem tartozik egyikbe sem

Melyik egészségfejlesztési modell áll legközelebb a pedagógiához?

medicinális

magatartásformáló

kliensközpontú

környezetalakító

Az epigenetikai szemléletű egészségnevelés nézete szerint:

A betegség hajlamokat tanuljuk

Az egészség a személyiségtípuson múlik

A szocializáció alakítja a betegségeket

Az egészségmagatartás bizonyos elemei generációkon át öröklődnek

Az elsődleges prevenció legfőbb eszköze a:

rehabilitáció

szegregáció

védőoltások és edukáció

pszichoterápia

Az egészségmagatartás egyik eleme:

verbális készség

primordiális prevenció

megküzdési képesség

figyelem

Többszörös választás

A betegvezetés gyakorlatának pedagógiai jellemzői

bipolaritás

differenciálás

értő figyelem

inkongruencia

Az egyén fejlődését meghatározó tényezők

nevelés

környezet

szocializáció

interiorizáció

A kompetens egészségnevelő

empatikus

kongruens

extrovertált

asszertív

A burnout tünetek között szerepel a

fáradtság

innovációs képesség

ktivitás

koncentrációs zavarok

Az egészségmagatartás formálásban részt vesz az

oktatási intézmények

családi környezet

egyéni felelősség és döntések

genetikai adottságok

Igaz/hamis

Az egészségnevelés mindig bipoláris tevékenység. (igaz)

A betegedukáció módszerei között szerepel a büntetés. (hamis)

Az egészségfejlesztő kommunikációban a passzív figyelem a helyes stratégia. (hamis)

Az egyén felelőssége elhanyagolható szempont az egészségmegőrzésben. (hamis)

A differenciálás elve a csoporthatás jellemzőit foglalja magában. (hamis)

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

A pedagógia társadalomtudományok közé tartozik, mert magyarul a szó neveléstudományt jelöl.

Igaz – Igaz- Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

Az egészségmagatartásban nagy szerepe van az egyéni felelősségnek, mert csak az egyén döntéseitől függ az egészségmegőrzés minősége.

Igaz – Hamis - Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

A prevenció másodlagos szintje a rehabilitációt is magában foglalja, **mert a prevenció szintek egymással szoros kapcsolatban állnak.**

Hamis- Igaz -Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

A kongruens egészségfejlesztő kommunikáció a legeredményesebb, mert a segítő szakember verbális és nonverbális jelzései között összhangnak kell lennie.

Igaz- Igaz- Van összefüggés

Elemesse az állításokat!

A betegedukációnak nem lehet része az empátia, mert **a segítő kiégésének prevenciója a beleélés mértékén is múlik.**

Hamis – Igaz - Nincs összefüggés

ANATÓMIA

Egyszeres választás

Mely képlet tartozik a duodenumhoz?

pars horisontalis inferior

flexura hepatica

flexura lienalis

colon transversum

Mely képlet tartozik a ventriculushoz?

ventriculus dexter

pars pylorica

ventriculus sinister

atrium dextrum

Mely képlet tartozik az intestinum crassumhoz?

coecum

antrum pyloricum

cardia

flexura superior

Többszörös választás

Mely képletek nyílnak a papilla duodeni majoron?

ductus choledochus

ductus venosus Arantii

ductus pancreaticus major

ductus pancreaticus minor

Mely képlet tartozik a heparhoz?

lobus superior

lobus quadratus

lobus medius

lobus caudatus

Mely képlet tartozik a ligamentum latum uterihez?

mesovarium

mesosalpinx

mesometrium

ligamentum teres uteri

igaz / hamis

A flexura superior a duodenum része. (igaz)

A caecum a duodenum része. (hamis)

A Vater papilla a ligamentum duodenalis longitudinalison helyezkedik el. (igaz)

RELÁCIÓANALÍZIS

Elemezze az állításokat!

A thalamus a III. agykamra oldalfala, mert a thalamus felett húzódik a hypothalamus.

Igaz- Hamis- Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A III. agykamra alapja a hypothalamus, mert a hypothalamus a somaticus idegrendszer központja.

Igaz- Hamis- Nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A III. agykamra alapja a corpus fornicis, mert a corpus fornicis sa fornix része.

Hamis –Igaz – Nincs összefüggés

ÉLETTAN

Egyszeres választás

1. A vékonybélre jellemző:

- A) Az általa termelt bélnedv kémhatása 4,5-6 között van.
- B) Izomzatát csak a paraszimpatikus idegrendszer szabályozza.
- C) A gasztrin csökkenti a bélnedv termelését.
- D) A szimpatikus hatás serkenti a működését.
- E) Emésztőenzimeik közé tartoznak a peptidázok, a lipáz és a diszacharidáz is.**

2. A leptin:

- A) az éhezés hormonja
- B) a jóllakottság hormonja**
- C) a gyomor termeli
- D) a hypothalamus n. ventrolateralist izgatja

3. A Cori-körben:

- A) tejsav jut az izomból a májba**
- B) a májban piruváttól laktát képződik
- C) tejsav jut a májból az izomba
- D) glükóz jut az izomból a májba
- E) a pancreasban zajlik

Többszörös választás

1. Az epe szerepe:

- A) micella képzés**
- B) lipáz aktiválása**
- C) zsírok felszívódásának elősegítése**
- D) fehérjék felszívódásának elősegítése

2. A gyomor működésére jellemző:

- A) a gyomor falának izmai a gyomorbennék keverését és továbbítását végzik.**
- B) A sósav gátolja a gasztrin szekrécióját**
- C) a gyomornedv pH-ja 1-2 között van**
- D) a sósav endocitosisal jut ki a sejtől

3. Mi lehet a hyperaciditas oka?

- A) vagus túlsúly**
- B) fokozott gasztrinszekréció**
- C) fokozott GIP-szekréció
- D) Zollinger-Ellison szindróma**

Igaz-Hamis

Paraszimpatikus hatásra fokozódik a gasztrin és a gyomornedv termelés. (igaz)

A Cushing-szindróma tünete a törzsön megjelenő stria. (igaz)

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

A vas felszívódásának feltétele, hogy a Fe^{3+} (ferri vas) Fe^{2+} (ferro vas)-vé redukálódjon, mert csak így tud átjutni a gyomor-bél lumenből a bélhámsejtek belsejébe.

Igaz- Igaz - Van összefüggés

ALKALMAZOTT BIOLÓGIA

Egyszeres választás

1. Mi játszik szerepet a nyitott gerinc kialakulásában?
 - A. **folsav hiány**
 - B. vírus fertőzés
 - C. nehézfémek
 - D. anya toxoplazma fertőzése
2. Mi a mitokondrium legfontosabb funkciója?
 - A. kalcium ionok raktározása
 - B. méregtelenítés
 - C. **ATP szintézis**
 - D. fehérjeszintézis
3. A teratogénekre való érzékenység ebben az időszakban a legnagyobb
 - A. magzati fejlődés időszaka (3. hónaptól)
 - B. **organogenezis időszaka (2-8.hét)**
 - C. pre-embriónális fejlődés időszaka (0-2. hét)
 - D. azonos az érzékenység az összes fejlődési szakaszban

Többszörös választás

Melyik sejtszervecskék vesznek részt a fehérjék szintézisében, további módosításában és szállításában?

- A. SER
- B. **Golgi**
- C. **DER**
- D. mitokondrium

Egyszeres választás

1. A COPD –re jellemző, kivéve
 - A) Produktív köhögés
 - B) Progresszió
 - C) Reverzibilitás
 - D) **Crepitáció**

2. Válassza ki a helytelen állítást

- A) Az akut hasi fájdalom az esetek felében nem típusos
- B) A tévesen megoperált appendektomia nem számít műhibának
- C) Fiatal és középkorú nőknél az akut has leggyakoribb oka nőgyógyászati
- D) A laborvizsgálatok döntő jelentőségűek akut hasi történetnél**
- E) Szívinfarktus is tud akut hasi tünetekre hasonló képet adni

3. A coniunctivitis esetében nem igaz

- A. Lehet vírusos
- B. Lehet bacterialis
- C. Lehet Allergiás
- D. Látásromlással jár**

4. A pyelonephritis tünetei közé nem tartozik

- A) Láz
- B) Vesetáji fájdalom
- C) Dysuria
- D) Hypalbunaemiás oedema**

5. A NYHA stádiumok

- A) Az ischaemiás szívbetegség súlyossági fokozatai
- B) A szívelégtelenség súlyossági fokozatai**
- C) Nem függ össze a túlélési prognózissal
- D) A májelégtelenség súlyossági fokozatai

Többszörös választás

1. Melyek tartoznak egy népegészségügyi szűrés bevezetési kritériumai közé?

- A. A diagnosztikus lehetőségek nagy tömegben elérhetőek legyenek.**
- B. Az alkalmazott módszer egészségre ártalmatlan legyen.**
- C. Epidemiológiai vizsgálatok igazolják, hogy a szűrés eredményeként az adott betegségben meghaltak száma a célpopulációban csökken.**
- D. Biztos diagnózist adjon.

2. Az eset-kontroll vizsgálatra igaz:

- A. Ritka betegségek rizikófaktorainak vizsgálatában ideális**
- B. Kohorsz vizsgálat előkészítésében ideális**
- C. Pontos képet ad a betegség társadalmi jelenlétéről
- D. Nem mutat időbeli összefüggést

3. A kohorsz vizsgálatra igaz:

- A. Retrospektív vizsgálat
- B. Prospektív vizsgálat**
- C. Relatív rizikót lehet számolni**
- D. Odds Ratiót lehet vele számolni

4. Mi az, ami ezek közül feltétlen kell az életmentő tálcán lennie?

- A. Natrium
- B. Pilocarpin
- C. Etakrinsav
- D. Adrenalin**
- E. Atropin**

5. Válassza ki melyik hatóanyag szimpatomimetikum?

- A. Isoprenalin**
- B. Atropin
- C. Doxasosin
- D. Adrenalin**

Igaz-Hamis

1. Az ozmótikus hashajtók (lactulose, lactilol), valamint bélsikósítók alkalmazása indokolt lehet várandósság alatt (I)

2. A köhögés és megfázás kezelésére használt kodein-tartalmú gyógyszereket a 12 év alatti gyermekeknél nem szabad, a 12 és 18 év közötti, légzési problémáktól szenvedő serdülők esetében pedig nem javasolt alkalmazni. (I)

3. A Diabetes mellitus egyik legfőbb oka az alsó végtag amputációknak (I)

4. A korhoz kötött kötelező védőoltások a szekunder prevencióhoz tartoznak (H)

5. A demenciának nem rizikófaktora a dohányzás (H)

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

Az I. típusú diabetes mellitus autoimmun betegség, ezért a patomechanizmusa inzulin rezisztencián alapul.

Igaz- Hamis – Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

A cataracta kezelése műtéti, mert a szemnyomás csökkentése a leghatékonyabban műtéttel lehetséges

Igaz- Hamis – Nincs összefüggés

Elemesse az állításokat!

Az acut hasi katasztrófa leggyakoribb oka a mechanikus bélelzáródás, **mert a kialakuló peritonitis mindig paralitikus ileust okoz.**

Hamis- Igaz- nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

A tüdőrák szűrése mellkas átvilágítással történik, ezért a tüdőrák halálozás beletartozik a megelőzhető halálokok közé.

Hamis- Igaz- nincs összefüggés

Elemezze az állításokat!

Mindennapi rendszeres alkoholfogyasztásnak is lehet egészségkárosító hatása, mert a dél európai népességben nagyobb az alkoholfogyasztás mint az észak európai népességben.

Igaz- Hamis – Nincs összefüggés

Egészség és társadalom

Egyszeres választás

1. Mi a multikulturalizmus?

- A. Egy etnikum asszimilációja során létrejövő felemás kulturális identitás.
- B. Az etnikai csoportok és kisebbségek asszimilálására való törekvés.
- C. Az etnikai csoportok és menekültek kezelésére, szabályozására kidolgozott szakpolitikák.
- D. A többségi társadalom által alkalmazott eljárások a kulturális sokféleség fenntartására, illetve az erről folyó diskurzus.**

Többszörös választás

2. A gyógyítás színtereit a következő közegek adják:
- A. Populáris szektor**
 - B. Hagyományos szektor**
 - C. Professzionális szektor**
 - D. Humorális szektor

Igaz/hamis

A deviáns viselkedések köre kultúránként és történelmi korszakonként változik.(igaz)

Relációanalízis

Az egészséget tekinthetjük egyfajta tőkének, mert döntő részben közös (társadalmi) forrásból finanszírozzák.

Az állítás és indoklás is igaz, köztük NINCS összefüggés.

Bioetikai és szakmai etikai ismeretek

Egyszeres választás

1. A bioetikai dilemmák egy része abból fakad, hogy az ember biológiai és morális élettartama
 - a. szétválaszthatatlan
 - b. folyton csökken
 - c. nem esik egybe**
 - d. megfoghatatlan

Többszörös választás

1. A bioetika olyan tudomány, amely
 - a. az alkalmazott normatív etika egyik ága.**
 - b. metafizikai és ismeretelméleti kérdésekkel foglalkozik.
 - c. a modern orvosbiológia által felvetett erkölcsi kérdések szisztematikus filozófiai vizsgálatával foglalkozik.**
 - d. interdiszciplináris.

Igaz/hamis

1. A paternalisztikus viszony alá-fölérendeltséget feltételez.(igaz)

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

Az abortuszt a pro-choice támogatja, mert szerintünk a magzat csak egy genetikai lény, nem személy.

Az állítás és indoklás is igaz, köztük VAN összefüggés.

Egészségfilozófia

Egyszeres választás

A filozófiai, tudományos, vallásos és művészi megismerési módok

- A. egymást kizárják.
- B. jól megférnek egymás mellett, ha ismerjük funkciójukat.**
- C. a megismerés különböző fejlődési fokait jelenítik meg.
- D. lényegében ugyanúgy működnek.

Többszörös választás

A tudományra jellemző:

- A. holisztikus
- B. reduktív**
- C. zárt rendszer
- D. racionális

Igaz/hamis

A filozófiában a deskriptív jelleg mellett etikai mozzanat is rejlik. (IGAZ)

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

A betegségek kezdettől fogva szerves részei a mitológiának, ugyanis az emberek gyakran hiába törekedtek közönséges eszközökkel a gyógyításra.

Az állítás és indoklás is igaz, köztük NINCS összefüggés.

Egészségügyi jog

Egyszeres választás

1. Jogi szempontból vizsgálva a terhesség-megszakítás szabályozása során elméleti síkon mely személyiségi jogok kerülnek egymással ellentétbe?

- A. Az állapotos nő méltóságteljes élethez való joga és a magzat önrendelkezési joga
- B. Az állapotos nő önrendelkezési joga és a magzat apjának gyermekhez való joga
- C. Az állapotos nő önrendelkezési joga és a magzat élethez való joga**
- D. Nincsenek egymással ellentétbe kerülő jogok

2. Szabályszerű eljárást feltételezve, melyik esetben lehet bármikor megszakítani a terhességet?

- A. Az állapotos nő életét veszélyeztető egészségügyi ok miatt**
- B. A magzat genetikai, teratológiai ártalmának valószínűsége eléri az 50%-ot
- C. A terhesség bűncselekmény következménye és az állapotos nő kiskorú, cselekvőképtelen
- D. Az állapotos nő rendkívül súlyos válsághelyzete esetén

3. Miért jár sérelemdíj?

- A. A ruházatában keletkezett kárért
- B. A személyiségi jog megsértéséért**
- C. A vagyonban beállott kárért
- D. Az elmaradt vagyoni előnyért

4. **Ki ismerheti meg a beteg orvosi dokumentációját?**
- A. A beteg közeli ismerősei
 - B. Az ellátásában közvetlenül részt vevő egészségügyi dolgozók**
 - C. Az egészségügyi szolgáltató orvos végzettségű alkalmazottai, más viszont nem
 - D. Az egészségügyi ellátó összes alkalmazottja, hiszen csak így biztosítható az alkalmazottak biztonsága

5. **Ki adományozhat az alábbiak közül reprodukciós eljárás céljából ivarsejtet?**

- A. 35 éven aluli, cselekvőképes személy**
- B. Bárki adományozhat
- C. 40 éven aluli, cselekvőképes személy
- D. 45 éven aluli, cselekvőképes személy

Többszörös választás

1. **Ki állapíthatja meg a halál beálltát?**

- A. Ápoló
- B. Mentőtiszt**
- C. Szülésznő
- D. Orvos**

2. **Kik jogképesek az alábbiak közül?**

- A. 12 éves gyermek**
- B. 17 éves nő, magyar férfi**
- C. 19 éves amerikai állampolgár**
- D. 26 éves kómában fekvő beteg**

3. **Kik cselekvőképesek az alábbiak közül?**

- A. A 35 éves vak**
- B. A 22 éves írástudatlan**
- C. A 42 éves kómában fekvő beteg
- D. A 16 éves fogvatartott

4. **Az alábbiak közül – önálló válaszként kezelve egy-egy válaszlehetőséget - ki(k) tartózkodhatnak - főszabály szerint - a szülő nő mellett a vajúdás és a szülés alatt?**

- A. A szülő nő férje**
- B. A születendő gyermek nagykorú apja**
- C. A szülő nő által megnevezett, egy fő nagykorú személy és a szülő nő által hozott dúla
- D. A szülő nő által megnevezett nagykorú személyek

5. Az alábbi cselekvőképeselek közül ki utasíthatja vissza az életmentő beavatkozást (a szükséges jogi eljárást követően)?
- A. A gyógyíthatatlan, rövid időn belül halálhoz vezető betegségben szenvedő, légzésképtelen beteg
 - B. A Jehova tanúja, ha vérátömlesztésről van szó
 - C. Az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt fogvatartott
 - D. A végstádiumú rákos beteg

Igaz/hamis

Az elítéltek cselekvőképtelenek, helyettük a büntetés-végrehajtási intézet vezetője nyilatkozik. (Hamis)

A gazdasági társaságok jogi személyiséggel rendelkeznek.(igaz)

Magyarországon az első átfogó egészségügyi törvény a Generale Normativum in Re Sanitatis volt.(hamis)

Kiskorú gyermekeket nem, helyettük szüleiket kell tájékoztatni.(Hamis)

Kiskorú betegnek - főszabály szerint - joga van arra, hogy fekvőbeteg-gyógyintézeti elhelyezése alatt egy személy mellette tartózkodjon.(igaz)

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

Alapesetben a tizenöt éves beteg mellett a kórházban bent tartózkodhat az édesanyja, mert a tizenöt éves beteg kiskorúnak számít.

az állítás és az indoklás is igaz, és az indoklás teljesen megmagyarázza az állítást

Elemesse az állításokat!

A csekély kockázatú invazív ellátások esetében nem szükséges írásbeli beleegyezés, mert a beteg közvetlen életveszélye esetében a beteg beleegyezésére nincs szükség.

„B” mindkettő külön igaz, de az indoklás nem magyarázza meg kielégítően az állítást

Elemesse az állításokat!

A kóros elmeállapot büntethetőséget kizáró vagy korlátozó ok, mert bűncselekményt csak szándékosan lehet elkövetni.

első része igaz, második része hamis

A büntetőjogi felelősségi alakzat legfontosabb funkciója az ún. reparációs funkció, **mert sérelemdíjat ítélnék meg a beteg személyiségi jogának megsértéséért.**
az állítás hamis, az indoklás igaz

A terhességet az állapotos nő kérelmére bármikor meg lehet szakítani, mert az egészségügyi dolgozó semmilyen esetben sem tagadhatja meg a terhességmegszakításban történő részvételt.
mindkettő hamis

Egészségügyi menedzsment

Egyszeres választás

1. Mit jelent az egészségügyi kereslet?

- A. Felismert és megélt egészségügyi szükséglet.
- B. A szükséglet, amelyhez vásárlóerő és fizetőeszköz kötődik az egészségügyi piacon.**
- C. Amikor a beteg észleli panaszait, de nem fordul orvoshoz.
- D. Az egészségügyi dolgozók aggregált bruttó keresete.

Többszörös választás

1. Melyek jellemzőek a költség-haszon elemzésre?

- A. Az összehasonlítandó eljárások hozamának és költségének különbségét mutatja**
- B. Pénzben fejezi ki az értéket**
- C. Az egészségügy területén ez egy hasztalan eljárás
- D. Qualitatív elemzés

Igaz/hamis

1. Az egészségügyi piacra jellemző az ár meghatározó szerepe.(hamis)

Relációanalízis

A költségmegosztás az egészségügyi magánkiadások egyik típusa, ezért a vizitdíj Co-Paymentnek tekinthető.

Az állítás és indoklás is igaz, köztük NINCS összefüggés.

Egyszeres feleletválasztós kérdések:

1. Ki dönti el, mire használható egy orvostechnikai eszköz?
 - A. szakorvos
 - B. hatóság
 - C. gyártó**
 - D. klinikai mérnök
2. Mekkora pontatlanság terheli általában orvostechnikai eszközöket?
 - A. 1%
 - B. 5%**
 - C. 20%
 - D. 50%
3. Mi az endoszkópos videókapszula?
 - A. A hajlékony endoszkópok optikai egysége
 - B. Lenyelhető kapszulaendoszkóp**
 - C. A vizsgálatról készült film digitális tárolója
 - D. A távirányítható endoszkóp monitoros munkahelye
4. Mi jellemzi a Rtg vizsgálatot?
 - A. A pacienst ionizáló sugárzással átsugározzák**
 - B. A paciens önmaga sugároz a beadott kontrasztanyagtól
 - C. A pacienst nem ionizáló rádióhullámokkal sugározzák be
 - D. A paciens mágneses térben van
5. 1. Milyen tulajdonságot mutat meg az MRI?
 - A. A Rtg sugárelnyelő képességet
 - B. A test infravörös sugárzását
 - C. A rádiófarmakon kisugárzását a testből
 - D. A testből származó pici mágneses különbségeket**

Többszörös feleletválasztós kérdések:

1. Mi a radifarmakon tulajdonsága?
 - A. elektromágnesesen sugároz**
 - B. részt vesz biokémiai folyamatokban**
 - C. speciális kamárával érzékelhető az elhelyezkedése**
 - D. csak a csontokban nyelődik el

2. Mi nem vizsgálható jól a diagnosztikai ultrahangos képalkotóval?
 - A. lágyszövetek
 - B. csonttal fedett részek**
 - C. gázt tartalmazó szervek**
 - D. folyadékkal telt szervek

3. Mi Riva-Rocci – Korotkov vérnyomásmérés lényege?
 - A. nyomásmérő mutatójának ingadozása
 - B. artériás ér fölé helyezett manzsetta**
 - C. lassú leeresztés**
 - D. Korotkov-hangok figyelése**

4. Mi végbélhőmérés előnye?
 - A. valódi maghőmérséklet**
 - B. viszonylag gyorsan eredmény képezhető**
 - C. pontos**
 - D. higiénikus

5. Mi a beszéd audiometria?
 - A. a szavak értését vizsgálja**
 - B. a paciens beszédének érthetőségét vizsgálja
 - C. szótagokat használ a vizsgálathoz**
 - D. az orvos beszéde a vizsgálati forrás

Igaz-Hamis

1. A látásélesség vizsgálatkor az 1-es látásélesség a legrosszabb kategória a 10-es skálán.(hamis)
- 2. Az Einthoven EKG görbék II-es elvezetése megkapható az I-es és III-as összegéből.(igaz)**
- 3. A home care (otthoni ellátás) eszköze nem igényel speciális előkészületeket, kevés kezelőszervet tartalmaz.(igaz)**
4. A csecsemőinkubátorok egyik feladata az Apgar-értékek beállítása.(hamis)
5. Radioterápiás teleterápiának azt nevezzük, amikor a sugárforrás a testen kívül található.(igaz)

Reláció analízis

- A. Mindkét tagmondat igaz, és van összefüggés közöttük.**
- B. Mindkét tagmondat igaz, de nincs összefüggés közöttük.**
- C. Az első tagmondat igaz, a második hamis.**
- D. Az első tagmondat hamis, a második igaz.**
- E. Mindkét állítás hamis.**

1. A TV megnevezésű nyugalmi légzés átlagos értéke 0,5-1 liter közötti, amely érték a reziduális kapacitást is tartalmazza.

Igaz- Hamis

2. Az EEG készülék az agy tevékenységét kísérő elektromos jeleket vizsgálja, miközben a paciens meghatározott szellemi tevékenységeket végez.

Igaz – Igaz- Van összefüggés

3. Az EMG készülék a szív elektromos jelei vizsgálja, **miközben a vázizomzat meghatározott tevékenységet végez.**

Hamis – Igaz

4. A betegőrző monitorok a nyugalomban lévő pacienseket vizsgálják, és ehhez egy kitüntetett paraméter rövid idejű megfigyelése is elegendő.

Hamis - Hamis

5. A fényterápia csak a testben elnyelt fotonok segítségével valósul meg, és ekkor nem számít a fény hullámhossza.

Igaz – Hamis

Mikrobiológia alapjai, Közegészségtan-járványtan, Élelmiszerbiztonság

Egyszeres választás

Egyszeres választás

1. A vírusokra jellemző:
 - A. Csak fénymikroszkóppal láthatók
 - B. Mikrométer méretűek
 - C. Nanométer méretűek**
 - D. Csak vegetatív formában fordul elő
2. Az alábbiak közül melyik a járulékos sejtalkotó?
 - A. Maganyag
 - B. Citoplazma
 - C. Tok**
 - D. Citoplazmamembrán
3. Az alábbiak közül melyik baktérium spóraképző?
 - A. Staphylococcus aureus
 - B. Listeria monocytogenes
 - C. Bacillus anthracis**
 - D. Corynebacterium diphtheriae

4. Ki volt a tudományos mikrobiológia megalapítója?
- A. Koch
 - B. Yersin
 - C. Pasteur**
 - D. Löffler
5. Mely antibiotikum gátolja a fehérje-bioszintézisét?
- A. Penicillin
 - B. Cephalosporin
 - C. Streptomycin**
 - D. Polymyxin-B
6. Mely folyamatban nem szükséges a fágok tevékenysége?
- A. Speciális transzdukció
 - B. Transzformáció**
 - C. Lizogén konverzió
 - D. Általános transzdukció
7. Mi a generációs idő?
- A. A baktériumok növekedési üteme
 - B. Az az idő, amely alatt a csíraszám tízszeresére nő
 - C. Két egymás utáni osztódás közötti idő**
 - D. Az az idő, amely alatt az új közegbe került baktérium osztódni kezd
8. Az elkészült ételt kiszolgálni, felszolgálni milyen feltétel/feltételek esetén lehet?
- A. maximum: 2 órán belül
 - B. Érzékszervileg megfelelő legyen és a jellegének megfelelő hőfokon szabad**
 - C. maximum: 3,5 órán belül
 - D. maximum: 1 órán belül
9. A felsoroltakból válassza ki, hogy készfagylaltot mennyi ideig lehet árusítani, ha a gyártó vagy készítője nem határozta meg annak pontos időtartamát!
- A. 72 óra**
 - B. 36 óra
 - C. 48 óra
 - D. 24 óra
10. Kezelt növényeknél mit jelent az élelmezésegészségügyi – várakozási idő?
- A. Az az időtartam, amit az utolsó növényvédő-szeres kezelés és a növényi élelmiszer fogyasztása között be kell tartani ahhoz, hogy a szermaradékok a határérték alatti szintre csökkenjenek
 - B. Az az időtartam, amit az utolsó növényvédő-szeres kezelés és a növényi élelmiszer forgalomba hozatala között be kell tartani ahhoz, hogy a szermaradékok a határérték alatti szintre csökkenjenek
 - C. Az az időtartam, amit az utolsó növényvédő-szeres kezelés és a zöldség-gyümölcs betakarítása között be kell tartani ahhoz, hogy a szermaradékok a határérték alatti szintre csökkenjen**
11. A felsoroltakból válassza ki, mi a HACCP rendszer fogalma?
- A. A HACCP rendszer egy cselekvési rendszer az élelmiszer előállítás folyamatában.
 - B. A HACCP rendszer egy élelmiszer-biztonsági eszköz rendszer az élelmiszer előállítás folyamatában.

- C. A HACCP rendszer egy élelmiszer-biztonsági kockázat-kezelő rendszer az élelmiszer előállítás folyamatában.
- D. A HACCP rendszer egy élelmiszer-biztonsági belső cselekvési-, kockázat-kezelő-, eszköz rendszer az élelmiszer előállítás folyamatában.**
12. Válassza ki a felsoroltakból, hogy az élelmiszer jelölésen az összetevőket hogyan kell helyesen feltüntetni!
- A. Emelkedő sorrendben
- B. Az összetevők feltüntetésének módja függ a termék jellegétől és az összetevőitől.
- C. Tetszőleges sorrendben
- D. Csökkenő sorrendben**
13. Mi az infektív dózis?
- A. A kórokozónak az a legkisebb mennyisége, amely expozíciót tud létrehozni.
- B. A kórokozónak az a legkisebb mennyisége, amely a fogékony szervezetből ürülve terjedni képes.
- C. A kórokozónak az a legkisebb mennyisége, amely a fertőzött személy szervezetéből még kimutatható.
- D. A kórokozónak az a legkisebb mennyisége, amely a fogékony szervezetben megbetegedést tud kiváltani.**
14. Melyik állítás igaz a gastrointestinalis fertőzésekre?
- A. csak a lakosság egy része fogékony a fertőzésekre
- B. őszi-téli szezonálisak
- C. jellemzően lokális tüneteket okoznak**
- D. kizárólag élelmiszer-toxikoinfekcióként fordulnak elő
15. Melyik állítás nem igaz a légutakon keresztül terjedő fertőző megbetegedésekre?
- A. rendkívül könnyen terjednek
- B. kizárólag lokális tüneteket okoznak**
- C. robbanásszerű járványokat okoznak
- D. a járványokban kvázi minden ember megbetegedhet

Többszörös választás

1. A Humán immundeficiencia vírus /HIV/ terjedési lehetőségei:
- A. Nemi érintkezés**
- B. Vérinokuláció**
- C. Perinatalis átvitel**
- D. Rovarok közvetítésével
2. A kórokozó baktériumok táplálkozási típusai a következők:
- A. Kemoautotrófok
- B. Heterotrófok**
- C. Fotoautotrófok
- D. Paratrófok**

3. A sarjadzógombák telepeire jellemző:
- A. **A baktériumok telepeihez hasonlóak**
 - B. **Viszonylag nagy, kerek, sima vagy rögös felszínűek**
 - C. **Viaszos fényű, jól emulgeálhatóak**
 - D. Tovafutó, bolyhos, szabálytalan alakúak
4. Az Escherichia coli főbb jellemzői:
- A. **A vastagbélben kommenzalista és mutualista jellegű**
 - B. Gram pozitív spórás baktérium
 - C. **Sejtfal O, felületi K antigén alapján csoportosítható**
 - D. Ureáz pozitív
5. Az exotoxinokra jellemző:
- A. **A legerősebb mérég**
 - B. Hőstabilak, enzim refrakterek
 - C. **Hatása inkubációs idő után jelentkezik**
 - D. Kémiaileg foszfolipidek
6. Válassza ki a felsoroltakból, mi a feltétele annak, hogy egy étteremben (vendéglátás) szóban történjen a fogyasztók tájékoztatása az ételben lévő allergén tartalomról?
- A. **A tájékoztatásra jogosult személyt/személyeket ki kell jelölni**
 - B. **Az allergén anyagokra vonatkozó írásos anyagnak jelen kell lenni**
 - C. **Belső eljárást kell kidolgozni a szóbeli tájékoztatás módjáról**
 - D. A kijelölt személy oktatása szóban történik
7. A felsoroltakból válassza ki a HACCP rendszer alapelveit
- A. **A CCP szabályozását felügyelő rendszer felállítás**
 - B. A folyamatábrája megszerkesztése és a terméket fogyasztó, fogyasztói kör meghatározása
 - C. **Helyesbítő tevékenység meghatározása, ha a felügyelet azt jelzi, hogy a CCP nem áll szabályozás alatt**
 - D. Termék leírása (biztonságra vonatkozó ismeretek)
8. A felsoroltakból válassza ki a HACCP rendszer jellemzőit!
- A. **Megelőzésre történő irányultság**
 - B. **Termékspecifikus és folyamat specifikus**
 - C. **Szabályozás és vezetési rendszer**
9. Mitől függ a kórokozó terjedésének lehetősége?
- A. **a fertőzött szervezetből való kijutás módjától**
 - B. **a kórokozó környezeti túlélésétől**
 - C. **a kórokozó fogékony szervezetbe való bejutási helyétől és idejétől**
 - D. az aktuális járványügyi helyzettől
 - E. a kórokozó virulenciájától

10. A fertőző beteg elkülöníthető:
- A. otthonában
 - B. kórházi osztályon
 - C. fertőző (infektológiai) osztályon
 - D. járványosztályon vagy járványkórházban
11. Mi igaz a fertőző betegségek lappangási idejére?
- A. az egyes fertőző betegségekre jellemző időtartamú
 - B. kizárólag a járványok terjedésénél van jelentősége
 - C. befolyásolja a szervezetbe jutott kórokozók mennyisége
 - D. független a kórokozótól, azonos minden fertőző betegségnél
12. Jelölje meg a munkaegészségtan szakterületeit!
- A. Foglalkozás orvostan
 - B. Munkahigiéné
 - C. Munkavédelem
 - D. Munkabiztonság
13. Jelölje meg, mely állítás(ok) igazak az igénybevétel esetében!
- A. Az igénybevétel valamilyen módon mindig arányos a megterheléssel
 - B. Ugyanaz a terhelés mindenkinél hasonló élettani igénybevételt eredményez
 - C. Az igénybevétel összetevőkre bontható
 - D. Az igénybevétel a megterhelések hatására a szervezetben bekövetkező funkcióváltozások összessége
14. Jelölje meg azokat a vegyi anyagokat, amelyek a foglalkozás-egészségügyi jelentőségű kémiai kóroki tényezők közül a legtöbb aggodalomra adnak okot!
- A. Rákkeltő, sejtmutációt okozó vegyi anyagok
 - B. Reproductív rendszert károsító vegyi anyagok
 - C. Azok a vegyi anyagok, amelyek elsősorban a gyomor- és bélrendszerbe kerülve okoznak enyhe mérgezést
 - D. Azok a vegyi anyagok, amelyek nem bomlanak le a természetben, és felhalmozódhatnak az emberi és az állati szervezetekben
- válasz

Igaz/hamis

1. A dermatomikózisok a bőr és függelékeinek megbetegedését okozzák, és terjedhetnek emberről emberre is. (igaz)
2. A szérumbetegség olyan túlérzékenység, melyet az állati savókkal, mint fajidegen fehérjéket hozhatunk létre.(igaz)
3. Az ectoparaziták olyan élősködők, melyek csak a gazdaszervezetben élősködnek.(hamis)
4. Baktériumok fimbriái a baktériumok aktív mozgását segítik.(hamis)

5. A járványfolyamatok elsődleges mozgatóerői nem befolyásolhatók.(hamis)
6. **A környezetegészségügy és az élelmiszerbiztonság a fertőző betegségek megelőzésének aspecifikus módjai. (igaz)**
7. A fertőzött személy a lappangási idő alatt soha nem üríthet kórokozót. (hamis)
8. **Abortív fertőzésnél nincsenek vagy jelentéktelenül enyhék a fertőző betegség klinikai tünetei. (igaz)**
9. **A légúti fertőző megbetegedések terjedését segíti a zsúfolt környezet, a levegő kórokozó-koncentrációja, valamint a hideg idő. (igaz)**
10. **Az üzemi edények csoportjába tartoznak a galuskaszaggató, a sajtreszelő valamint a panírozáshoz alkalmazott tányér.(igaz)**
11. **A HACCP rendszer eszköz a kontrol megalapozásához, termék és folyamat specifikus, valamint eszköz a veszély megállapításához. (igaz)**
12. Élelmiszerbiztonsági szempontból megfelelő hőkezelési paraméter a termék +70°C-os maghőmérséklete.(hamis)
13. **A bárányhimlő ellen hazánkban kötelező oltási rend keretében kapnak védőoltást a gyermekek.(igaz)**

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

1. A főzőkonyhával nem azonos telephelyen lévő tálaló konyhára érkezett ételből az első adag kiadása előtt ételmintát nem kell eltenni, MERT az a tálalókonyhának már nem feladata, csak a főzőkonyháé.
Hamis-hamis
2. **A HACCP rendszer magába foglalja az élelmiszermikrobiológiai biztonságot, MERT a HACCP rendszer lényege,** hogy nagyobb súlyt kell helyezni a késztermékek ellenőrzésére.
Igaz- hamis
3. **A kórokozóval történő expozíció egyik lehetséges kimenetele az aszimptómás (tünetmentes) fertőzés, MERT a kórokozók nem minden esetben váltanak ki tünetes megbetegedést.**
Igaz- Igaz - Van összefüggés
4. **A kórokozók terjedés a környezetben fertőtlenítéssel, ill. rovar- és rágcsálóirtással gátolható,** MERT e tevékenységekkel teljes csíramentesség érhető el a környezetben.
Igaz- Hamis
5. **A hematogén-limfogén fertőzések emberről emberre soha nem terjednek, MERT a kórokozók átvitelében vérszívó ízeltlábúak játszanak szerepet.**
Igaz- Igaz- Van összefüggés

6. Az aktív immunizáláshoz vakcina szükséges, MERT az aktív immunizálás során kórokozó-tartalmú, immunválaszt kiváltó anyagot juttatunk a szervezetbe.
Igaz- Igaz - Van összefüggés
7. A gastrointestinalis fertőző betegségek többsége védőoltással megelőzhető, MERT a gastrointestinalis fertőzések elleni védőoltások a kötelező oltási rend keretében alkalmazhatók.
Hamis- Hamis
8. A mechanikai vektorok könnyen terjeszthetnek hematogén fertőzést, **MERT a mechanikai vektorok testfelületükön hordozzák a patogén mikroorganizmusokat.**
Igaz- Hamis
9. A Campylobacter genus tagjai anaerob módon szaporodó baktériumok, MERT a Campylobacteriumok szaporodásához csak csökkentett O₂ tenzió szükséges.
Hamis - Hamis
- 10. A Chlamydiák apró, obligát intracelluláris paraziták MERT szaporodásuk tekintetében gazdasejtre vannak utalva**
Igaz- Igaz- Van összefüggés
- 11. A dermatofitonok generalizált betegséget nem okoznak, - MERT a fertőzés mindig exogén eredetű.**
Igaz – Igaz – Nincs összefüggés
12. A gamma-globulinnal való aktív immunizálás fontos, MERT ezáltal a szervezetet ellenanyag termelésre serkentjük.
Hamis –Hamis
- 13. A Giardia lamblia felszívódási zavarokat is okoz, MERT a G. lamblia rátapad a bélhámsejtekre és bevonja a vékonybélfal felületét.**
Igaz- Igaz- Van összefüggés
- 14. A koaguláz próba meghatározó biokémiai reakció, MERT a koaguláz próba segítségével el tudjuk különíteni a patogén és az apatogén Staphylococcus törzseket.**
Igaz- Igaz- Van összefüggés
- 15. A THM vegyületek előfordulása az ivóvízben kockázatot jelent a lakosság egészségére nézve, mert a THM vegyületek között karcinogén komponensek is előfordulhatnak**
Igaz- Igaz- Van összefüggés

Egyszeres választás

1. Mennyi a normál légzésszám felnőttél?
 - A. 16-20/min
 - B. 12-16/min**
 - C. 25-30/min
 - D. 30-35/min

2. Hűtőfürdő esetén hány fokos vízbe helyezzük a beteget?
 - A. a beteg testhőmérsékleténél alacsonyabb hőmérsékletű vízbe
 - B. 28°C –os hőmérsékletű vízbe
 - C. a beteg testhőmérsékletével azonos hőmérsékletű vízbe**
 - D. mindig 39°C a kiinduló víz hőmérséklet

3. Mely tudományterületbe tartozik az akadémiai tudományterületek közül az „Egészségtudományok”?
 - A. Természettudományok
 - B. Orvostudományok**
 - C. Társadalomtudományok
 - D. Bölcsészettudományok

4. Hogyan mérjük fel a Decubitus rizikóját?
 - A. bővített Norton-skálával**
 - B. OPQRST skálával
 - C. GCS skálával
 - D. BMI indexszel

5. A prevenció mely szintjének eszköze a rehabilitáció?
 - A: primer
 - B: secunder
 - C: terciar**
 - D: quaternar

6. Túlsúlyosnak tekintjük azt a beteget, akinek BMI értéke?
 - A: 18,5-24,9
 - B: 25,0-29,9**
 - C: 30,0-34,99
 - D: 35,0 feletti

7. Mikor beszélünk emelkedett-normális vérnyomásról?
 - A: 120-130/80-85 Hgmm
 - B: 130-139/85-89 Hgmm**
 - C: 140-145/80-85 Hgmm
 - D: 140-149/85-89 Hgmm

8. Bradypnoe oka lehet, kivéve:
A: láz
B: nyúltvelő sérülés
C: agynyomás fokozódás
D: altatószer mérgezés
9. A tüdőembólia típusos tünetei közé tartozik:
A. Bradycardia, fejfájás
B. Bradypnoe, látási zavar
C. Mellkasi fájdalom, dyspnoe
D. Hányinger, hasmenés
10. Mi a jellegzetes hallgatósági lelet pneumonia esetén?
A. Sípolás
B. Néma tüdő
C. Puhasejtes alaplégzés
D. Crepitáció
11. Melyik nem normál érték felnőttnél?
A. Pulzus: 48/min
B. Vérnyomás: 135/80 Hgmm
C. Légzésszám: 12/min
D. Vércukor: 5,4 mmol/l
12. Milyen a vérző beteg pulzusa?
A. telt, lassú
B. könnyen elnyomható, lassú
C. telt, szapora
D. könnyen elnyomható, szapora

Többszörös választás

- A. ha A, B, C, igaz
B. ha A, C, igaz
C. ha B, D, igaz
D. ha D, igaz
E. ha mindegyik igaz
- feladat helyes válasz

1. Kitől szerezhet a páciensről információt az egészségügyi dolgozó az adatgyűjtés során?

- A. a betegtől**
B. más team tagtól
C. hozzátartozótól
D. szobatárstól

2. Pulzusszámolás közben megfigyeljük:

- A. a pulzus számát**
B. a pulzus ritmusát

- C. a pulzus teltségét
D. a diastolés vérnyomást
3. A vérnyomásmérés kerülendő:
A. **Intravénás beavatkozás oldalán**
B. Ha anyajegyek találhatóak az adott karon
C. **Az adott oldalon, amelyen mell- vagy hónalji műtét történt**
D. A beteg „domináns” karján (jobbkezes vagy balkezes)
4. Válassza ki, mely szükségleteket sorolunk az önmegvalósítás szükségletek közé!:
A. alvás, pihenés
B. **alkotási vágy**
C. táplálékbevitel
D. **hasznosságérzés**
5. Melyek lehetnek az immobilitás következményei az alábbiak közül?
A. **decubitus**
B. **orthostaticus hypotensio**
C. **izomatrophia**
D. **thrombosis**
6. A decubitus kialakulásának leggyakoribb helyei?
A. **keresztcsont**
B. a térd medialis oldala
C. **malleolus lateralis**
D. a lábfej dorsalis régiója
7. Mely ellátási forma tartozik az alapellátás szintjéhez?
A. **védőnői ellátás**
B. **háziorvosi ellátás**
C. **fogorvosi ellátás**
D. szakambulanciák

8. Az ABCDE vizsgálat „D” pontjánál ellenőrizzük:
- A. **a beteg vércukor-szintjét**
 - B. a légzésszámát
 - C. **a reflexek kiválthatóságát, kóros reflexeket**
 - D. az ödéma elhelyezkedését
9. A postoperatív szakban, a korai mobilizálással megelőzhetjük:
- A. **a pneumóniát**
 - B. **az izomsorvadást**
 - C. **a thrombosit**
 - D. **az ízületi kontraktúrát**
10. Hyperglikémia tünetei:
- A. sápadtság
 - B. **száraz bőr**
 - C. nedves bőr
 - D. **kipirult**

Igaz/hamis

- 1. **Kussmaul-légzés diabeteses ketoacidózisban előfordulhat. (igaz)**
- 2. Tachycardia oka lehet a pajzsmirigy alulműködése. (Hamis)
- 3. **A hónaljban mért hőmérséklethez képest a végbélben mért hőmérséklet 0,50C-kal magasabb. (igaz)**
- 4. A magyar lakosság korfája harang alakú (hamis)
- 5. Az injekciózás helyi szövődménye közé tartozik az anafilaxiás reakció (hamis)
- 6. A decubitus IV-es stádiumára jellemző a teljes hámphány a subcutan szövetek sérülésével vagy elhalásával, amely tarthat a fasciáig, de nem terjed rá (hamis)
- 7. **A fizikai erő kifejtés hatására kialakuló nehézlégzést munkadyspnoe-nak nevezzük. (igaz)**
- 8. A pulzoximéter légzésszámot számol (hamis)
- 9. **A mélyvénás trombózisban az érintett végtag duzzadt (igaz)**
- 10. **A fájdalmat az OPQRST segítségével lehet objektivizálni (igaz)**

Relációanalízis

Elemesse az állításokat!

1. **Az aszepszis a fertőzéseket, különösen a sebfertőzést kiküszöbölni, megelőzni hivatott munkamódszer, mert minden, ami testüregbe kerül sterilnek kell lennie.**
Az állítás Igaz, az indoklás Igaz, van közöttük összefüggés
2. **Paraszimpatikus ideg (nervus vagus) hatására a sinus csomó által kibocsátott ingerek száma csökken, a szív működése lassul, a koszorús erek szűkülnek, mert a Canon-féle vészreakcióban a paraszimpatikus idegrendszer aktiválódik.**
Az állítás Igaz, az indoklás Hamis, nincs közöttük összefüggés
3. **A Syncumar terápiában részesülő betegnek a K-vitaminban gazdag ételek mennyiségének csökkentését javasoljuk, mert a K-vitamin magas szintje csökkentheti a gyógyszer hatását.**
Az állítás Igaz, az indoklás Igaz, van közöttük összefüggés
4. A fájdalom egy szubjektív tünet, mert fontos hogy GCS skálával objektivizáljuk.
Az állítás Igaz, az indoklás Hamis, nincs közöttük összefüggés
5. Az oxigén-szaturáció mérése fontos invazív vizsgálat, mert a hipoxia felismerésében szerepet játszik.
Az állítás Hamis, az indoklás Igaz, nincs közöttük összefüggés